

**Základní škola a Mateřská škola, Uherské Hradiště –
Jarošov, Pivovarská 200, příspěvková organizace**

JAROŠOVSKÁ TVOŘIVÁ ŠKOLA

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

Obsah

1. část

Východiska Školního vzdělávacího programu Jarošovská tvořivá škola	3
Identifikační údaje	8
Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu	9
- Charakteristika školy	9
- Charakteristika školního vzdělávacího programu	12

2. část

Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán	17
Rozvíjení klíčových kompetencí	18
Učební osnovy pro 1. období1. – 3. ročník	24
- Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	25
- Český jazyk	25
- Anglický jazyk	29
- Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	34
- Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	38
- Vzdělávací oblast: Umění a kultura	43
- Hudební výchova	43
- Výtvarná výchova	46
- Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	48
- Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	50
Učební osnovy pro 2. období4. – 5. ročník	54
- Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	57
- Český jazyk	57
- Anglický jazyk	61
- Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace	70
- Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	76
- Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	79
- Přírodověda	79
- Vlastivěda	84
- Vzdělávací oblast: Umění a kultura	88
- Hudební výchova	88
- Výtvarná výchova	90
- Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	93
- Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	96

3. část

- Hodnocení žáků	103
- Plán autoevaluace školy	113

1.

Východiska k tvorbě Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Jarošovská tvořivá škola

*„ V Jarošově spolu utváříme
pohodovou školu. “*

Kolektiv pracovníků

Atmosféra školní práce z pohledu Školního vzdělávacího programu

Atmosféra školní práce zdůrazňuje především pozitivní vztah mezi učitelem a žákem. Žák je aktivním subjektem výchovně vzdělávacího procesu, ve kterém vždy sledujeme dva základní cíle – výchovný a vzdělávací.

Cílem výchovným je naučit žáka eticky nejlepším způsobem jednat a dát mu prostor pro osvojení si souboru potřebných kompetencí pro takovéto jednání.

Vzdělávacím cílem je dosáhnout, aby si žák osvojil soubor základních vědomostí ve vzájemných vazbách, při zdůraznění jejich aktivního logického a správného používání v široké praxi a při řešení problémů.

Příznivé atmosféře vyučovacího procesu napomáhá schopnost učitele docílit, aby:

- činnosti při vyučování měly klidný průběh;
- žák pracoval svým tempem a postupně je podle svých maximálních možností přizpůsoboval tempu třídy;
- žáci neprožívali pocity úzkosti, strachu, křivdy aj.;
- zpětná vazba „žák – učitel“ byla využívána v každé vyučovací hodině, neboť upozorňuje na prvopočáteční problémy žáka, které je možné řešit vhodnou diferenciací průběžně a individuálně přímo ve vyučování;
- žáci dostávali dostatečný prostor na pochopení učiva a jeho procvičení.

Záměr pozitivní změny v atmosféře školy vyžaduje od vyučujících zamýšlet se nad svojí výchovnou prací a formulovat svou pedagogickou činnost z různých pohledů:

Přístup učitele k žákovi:

- ke každému je třeba přistupovat s úctou, s náklonností, s vírou v jeho síly a možnosti, s patřičnou pozorností
- se zásadovostí v případě, že se v chování žáka objeví odchylky od běžných norem

Je třeba dodržovat vzájemnou úctu a definovat jasné základní požadavky na kázeň.

Příznivé mikroklima ve třídě se utváří:

- již příchodem učitele – tónem, jakým třídu osloví
- řečí učitele – je-li klidná, ale bez lhostejnosti
- schopností vést žáky tak, aby se nebáli zkoušení a sami své vědomosti prezentovali
- tím, že žák dostává možnost vyjádřit se k učenému a že je mu dáván prostor ukázat to, co si sám připravil

Máme-li dítě naučit dobrým způsobům jednání, musíme je průběžně vést k poznání základních etických principů.

- a) Uvědomme si, že ze zkušenosti víme, že každé dítě usiluje o pěkné citové zážitky (např. večerníčky nebo pohádky).
- b) Uvědomme si, že si dítě vybírá ty hodnoty, které jsou pozitivní, nechce představovat při hře zlou postavu, raduje se z toho, když všechno dobře dopadne.
- c) Uvědomme si obsah citového života dítěte – jak na dítě negativně působí, když se setkává s hrubostí a násilím, které vítězí.
- d) Uvědomme si, že člověk ve svém mládí vstřebává náladu okolí a nese ji dále svým životem. Psychologie dokládá, že u člověka trvají ty formy citění, které u něho převažovaly v době prepubertální, pubertální i postpubertální.

Dokážeme-li dát žákům ve škole mnoho zážitků citově kladné povahy, jak si to většina z nich žádá, přispějeme k tomu, že v celkovém charakteru citění dítěte nabudou převahu tendence tvůrčí – optimismus, radost, jistota.

Ve tvořivé škole by ve vyučování i mimo něj měl být prostor pro dostatek dětské radosti.

Chceme-li vést výchovu a výuku pozitivně, vyžaduje to znalost, co a jak dělat v různých obdobích vývoje žáka. Předpokládá to zamýšlet se nad způsoby práce a vhodně je volit i se zpětnou vazbou k žákovi.

Ve tvořivé škole učitel zná materiály, se kterými pracuje, vyučování má činnostní charakter a žák se v něm může aktivně projevovat činností, tvorbou, nápady, schopností spolupracovat apod. V osobním vztahu jdeme k žákovi blíž. Dáváme mu šanci učivo pochopit i zvládnout, poskytujeme mu prostor na učení, dovedeme do výuky zapojit žáky různě nadané. Učitel se stává dirigentem, oporou, dovede dát najevo očekávání dobrých výkonů.

Obecná charakteristika Školního vzdělávacího programu podle Tvořivé školy

Vzdělávací program Tvořivá škola:

- navazuje na tradice české činné školy a pozitivní zkušenosti ze současného vzdělávacího programu Základní škola
- vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
- zdůrazňuje činnostní ráz vyučování a pozitivní hodnocení
- používá takové činnosti, které na základě pozorování a hovoru o pozorovaném vedou žáky k objevování poznatků a vztahů, k řešení problémů
- předkládá jasné možnosti mezipředmětových vztahů
- řadí poznatky do systému, dbá na návaznost učiva a jeho propojování
- dává žákům příležitost aktivně se podílet na vlastním vzdělávání
- zdůrazňuje orientaci na osobnost žáka, přirozeně vede k diferenciaci ve vyučování

- vede žáky k samostatnému projevu, k získání nových vědomostí vlastní činností
- dává žákům možnosti využívat při práci samoučení a samokontrolu
- zdůrazňuje komunikaci a spolupráci mezi žáky
- vede k projektovému a skupinovému vyučování
- umožňuje žákům využívat při učení své zkušenosti a praktické situace ze života mimo školu
- pokládá za základní vědomosti ty, kterých se dá prakticky využívat, které jsou potřebné k dalšímu vzdělávání, dbá na jejich zvládnutí všemi žáky
- podporuje ty postupy a formy práce, které umožňují žákům maximálně využívat vlastních zkušeností, užívat zdravý rozum
- vyžaduje provádění jednoduchých demonstrací a pokusů, které umožňují žákům přijímat učivo více smysly, rozumět mu, zvládnout probíranou látku jako základ k dalšímu učení
- předpokládá přirozený rozvoj ekologického cítění žáků
- umožňuje realizaci diferencované a individualizované výuky pro všechny žáky, tj. jak pro žáky zdravotně či sociálně znevýhodněné, tak pro žáky talentované a žáky s hlubším zájmem o některou oblast
- směřuje k poznávání zdraví jako významné životní hodnoty

Hlavními záměry jsou:

- výchova kulturního člověka, kterému záleží na kvalitě jeho života, který se dokáže nalézt uplatnění v životě
- výchova člověka komunikativního a tvořivého, schopného spolupráce
- výchova ekologicky myslícího, tvořivého a mravně odpovědného člověka
- výchova člověka odpovědného, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho upevňování a ochranu
- výchova člověka zvědavého, sebezdokonalujícího se, rozumně a citlivě reagujícího v konkrétních praktických životních situacích
- výchova člověka hledajícího, svobodně jednáajícího, s touhou dále se vzdělávat a zlepšovat kvalitu svého života
- příprava na celoživotní vzdělávání

Základní didaktické zásady

Za základní didaktické zásady programu lze považovat:

- probouzení zájmu žáka o vzdělávací činnost a poznávání
- podněcování aktivní účasti žáka činnostmi ve vzdělávacím procesu
- využívání zkušeností žáka a vytváření kompetencí pro užití osvojovaného učiva v běžné životní praxi

1. Probouzet zájem žáka znamená vyučovat zajímavě.

Toho dosáhneme, bude-li vyučování:

a) názorné

Největší hodnotu má přímý názor v rukou každého žáka. Přímým názorem jsou např.:

- skutečné předměty
- kreslené názory

- modely
- náčrty a diagramy
- demonstrační obrazy, mapy aj.

K názoru je třeba se vracet a stále se přesvědčovat, zda žáci učivu porozuměli.

b) pochopitelné

Vyučování bude pochopitelné, když žák všemu učivu správně porozumí.

- Je třeba vhodně volit obsah učiva a způsob práce ve škole.
- Je třeba zůstat u prvopočátků učiva, až je řádně pochopeno. Totéž učivo se opakovaně probírá v nových situacích a s různými činnostmi.
- Je třeba: – postupovat zvolna,
– stále se přesvědčovat, jak žáci nové učivo pochopili a jak ho zvládají,
– abstraktní pojmy objasňovat názorem a příkladem.

c) odpovídající příslušnému stupni vývoje žáka.

Je třeba znát psychický vývoj dítěte a respektovat ho.

2. Činnostmi podněcovat aktivní účast žáka v procesu vzdělávání:

- a) dítě se aktivně účastní vyučování,
- b) využíváme zkušeností žáků,
- c) vyhýbáme se dlouhým výkladům,
- d) neděláme nic z toho, co mohou udělat žáci sami,
- e) dopřejeme žákům radost z úspěchu při vlastní práci,
- f) v tvořivé škole se snažíme o to, aby žáci sami poznatky objevovali.

3. Vytvářet kompetence pro praxi:

- a) při výuce využíváme zkušeností žáků ze života,
- b) učíme žáky, aby poznatky a dovednosti získané v jednom vyučovacím předmětu uměli využít i v jiných vyučovacích předmětech,
- c) informujeme žáky, jak lze získané poznatky využít v praxi.

Didaktikou programu Tvořivá škola prolínají další zásady:

- Vyučování zakládáme na přirozených situacích a učební látce potřebné v životě k dalšímu vzdělávání a uplatnění se.
- Vyučování přizpůsobujeme individualitám žáků. Chceme docílit toho, aby naše škola umožňovala individuální uplatnění každému žákovi.
- Vyučování je založeno na samostatné činnostní práci žáků, učitel je žákův rádce a oporou, pomáhá jim překonávat nesnáze.
- Vyučování má charakter nejen vzdělávací, ale i výchovný.
- Vycházíme ze zájmu žáků motivovaných pro dobrou školní práci, podněcovaných ke snaze se co nejlépe připravit do života.
- Snažíme se uchovat ty hodnoty, které vyrostly v našem českém prostředí, jsou ověřeny zkušenostmi mnoha vynikajících pedagogů i vědeckým bádáním.
- Chceme mít školu založenou na radostné žakovské práci. Její hybnou silou bude vzbuzování zájmu žáků o učení.

Naši tvořivou školu orientujeme na všestranný rozvoj osobnosti žáka, rozvoj jeho zděděných i získaných dispozic. Přitom dbáme, aby žáci nebyli ve škole přetěžováni. Víme, že dítě je proto dítětem, aby se připravilo na život dospělého člověka. V dětské psychologii je často zdůrazňováno: „Čím déle žák zůstává dítětem, tím úplnějším se stane jeho vývoj.“

Poděkování:

Děkuji všem pedagogickým pracovníkům školy, kteří se aktivně podíleli na tvorbě Školního vzdělávacího programu naší školy. Společná cesta k vytčenému cíli začala již za předchozího vedení školy a směřovala trochu jiným směrem. Vstupem do sítě Tvořivých škol a prací v tomto projektu dostal tento dokument jasnou vizi a cíl. Děkuji i kolektivu Tvořivé školy za podnětné připomínky při konzultacích. Za uplynulý rok se odehrálo bezpočet společných setkání a diskusí. Je třeba říci, že ne vždy zvítězil nejlepší nápad či myšlenka, ale je podstatné, že vždy vyhrála hlavně shoda většiny tvůrců - pedagogických pracovníků naší školy.

Mgr. Pavel Jančář, ředitel školy

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Motivační název:

JAROŠOVSKÁ TVOŘIVÁ ŠKOLA

Předkladatel:

Základní škola: Základní škola a Mateřské škola, Uherské Hradiště – Jarošov, příspěvková organizace

Ulice, č.p., č.o.: Pivovarská 200

PSČ, město: 686 01 UHERSKÉ HRADIŠTĚ - JAROŠOV

Jméno ředitele: Mgr. Pavel JANČÁŘ

Kontakty: 572 545 077, e-mail: zsjarosov@zsjarosov.cz **WEB:** www.zsjarosov.cz

Zřizovatel školy:

Zřizovatel školy:

Adresa:

IČO:

Telefon:

Email:

Město Uherské Hradiště

Masarykovo náměstí 19, 686 70 Uherské Hradiště

00 291 471

+ 420 572 525 111

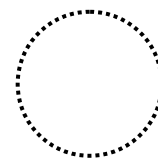
meu@mesto-uh.cz

WEB: www.mesto-uh.cz

ŠVP byl schválen Školskou radou dne: 26. 6. 2013

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013, č.j. 194/2013

.....
ředitel školy

Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu

Charakteristika školy a její priority

a) Charakteristika školy

Naše málotřídní škola je školou rodinného typu. Patří mezi otevřené školy jak přístupem ke vzdělání, tak otevřeností vůči veřejnosti. Je spojena s mateřskou školou nejen organizačně, ale celou koncepcí vzdělávacího procesu. Žáci pěti ročníků pracují v pěti samostatných třídách. Součástí školy je také školní jídelna a školní družina.

Prostory základní školy zahrnují objekty školy a kulturního zařízení, kde se nacházejí: školní družina, výdejna školní jídelny a tělocvična se zázemím. Vedle objektu je rovněž školní zahrada.

Škola je spádovou pro městskou část Jarošov a žáci navazují na druhém stupni ve spádové škole Za Alejí 1072, Uherské Hradiště.

Profilace a zaměření školy, vzdělávací nabídka žákům:

- výuku jazyků: anglický jazyk
- možnosti využití počítačů
- sportovní aktivity
- organizace volného času žáků
- organizace kulturních programů
- rozšíření výuky o anglický jazyk od 1. ročníku
- školy v přírodě

Vybavení školy:

Škola disponuje pěti kmenovými třídami a specializovanými učebnami. V každé třídě je nejméně jedno PC s připojením na internet. V mobilní počítačové učebně pracujeme s notebooky s rychlým připojením a školním serverem. V budově ZŠ jsou dva kabinety učebních pomůcek, sociální zařízení žactva a pedagogických pracovníků. Součástí tělocvičny je také jeviště a cvičná horolezecká stěna to vše se sociálním zázemím.

Materiální vybavenost je na dobré úrovni, vychází z finančních možností školy.

b) Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru naší školy jsou pracovníci splňující podmínky pro zařazení mezi pedagogické pracovníky dle zákona, čtyři mají vysokoškolské vzdělání.

Všichni pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího vzdělávání. Učitelé prošli kurzy počítačové gramotnosti, autoevaluace, emoční inteligence a pravidelně se účastní seminářů pořádaných sdružením Tvořivá škola. Všichni učitelé jsou proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech a procházejí základním kurzem první pomoci. Další vzdělávání zaměřujeme na prohlubování znalostí o dalším možném uplatnění metod Tvořivé školy na prvním stupni. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů a učitel zaměřený na ekologickou výchovu.

c) Skladba žáků

V současné době neustále klesá počet žáků v jednotlivých ročnících. Kapacita školy zatím není naplněna. Třídy se naplňují vesměs do počtu 20 žáků. Cílem vedení je zvýšit počet dětí ve škole prezentací školy, jako školy rodinného typu, zaměřené na tvořivost žáků.

d) Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy. Rodiče jsou informováni na webových stránkách, kde naleznou plány učiva a další aktuální informace. Žáci vydávají 4x během roku školní časopis Vikýřník (žakovský časopis o životě školy).

V průběhu školního roku probíhají dvě třídní schůzky (září, květen) a v listopadu a lednu konzultační den, po vzájemné dohodě s učitelem mohou rodiče školu navštívit kdykoli. Rodiče jsou zváni na tradiční akce školy. Jsou to především pravidelné školní besídky, vánoční ladění, slavnosti slabikáře, karneval atd.

Spolupráce se Unií rodičů je na nadstandardní úrovni a společně pravidelně pořádáme Rodičovský ples, dětský karneval a další akce. Unie rodičů má svůj výbor, který se pravidelně schází, a který společně s ředitelem školy konzultuje dlouhodobé záměry.

Spolupráce se Školskou radou je vnímána velmi kladně. Rada se schází minimálně 2 x ročně a vyjadřuje se k dlouhodobým záměrům školy, rozpočtu školy a výroční zprávě. Školskou radu tvoří 6 členů.

Metodicky škola spolupracuje se ZŠ Za Alejí 1072, Uh.Hradiště jako spádovou školou pro přechod na 2. stupeň ZŠ.

Rovněž spolupráce se zřizovatelem a ostatními institucemi města a regionu je na velmi dobré úrovni.

Důležitými partnery školy je Klub kultury Uh.Hradiště, jeho organizační složka MKZ Jarošov a SDH Jarošov.

e) Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Dyslektický asistent ve spolupráci s třídním učitelem a školním psychologem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Dyslektický asistent, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka vytváří a realizují na základě odborného posudku poradenského pracoviště individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťuje dyslektický asistent školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Speciálně pedagogická individuální a skupinová práce probíhá zpravidla v pracovně dyslektického asistenta mimo třídu. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Asistent podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Do skupiny dětí se zdravotním znevýhodněním patří jedinec se zdravotním oslabením, dlouhodobě nemocný, nebo žák s lehčí zdravotní poruchou vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují určitá zohlednění.

Vzdělávání těchto žáků probíhá formou integrace do běžných tříd a jsou jim vytvářeny podmínky pro úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich potřeb. Při práci s nimi je využívána kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Žákům přizpůsobujeme a upravujeme vzdělávací obsah základního vzdělávání, mají možnost využívat kompenzační a didaktické pomůcky a výukové programy. Žákům jsou na základě doporučení z pedagogicko-psychologické poradny vypracovány individuální plány a podle závěru vyšetření se jim speciální pedagog věnuje v malých skupinách 1 hodinu týdně.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

O zdravotním postižení hovoříme v případě dítěte s mentální, tělesnou, zrakovou nebo sluchovou vadou, poruchou řeči, autismem či vývojovou poruchou učení nebo chování. Při vzdělávání dítěte s některou z výše uvedených poruch bude vždy přihlédnuto ke konkrétní povaze zdravotního postižení a postup při vzdělávání bude projednaný se zřizovatelem školy. V rámci možností budou vytvořeny optimální podmínky pro zařazení žáka ke vzdělávání na naší škole. Rozsah a průběh speciálně-pedagogické péče bude stanoven v souladu s výsledky odborného vyšetření.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Žáci, kteří do naší školy, přicházejí z kulturně odlišného prostředí, mají problém s nedostatečnou znalostí vzdělávacího jazyka. U těchto žáků se věnujeme především osvojení českého jazyka a seznamujeme je s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Při individuálním přístupu bereme v úvahu osobnost žáka, kulturní odlišnosti jeho země i tradice jeho národa. Učitel úzce spolupracuje s rodinou a zná žákovo rodinné zázemí a snaží se ve třídě vytvářet příznivé společenské klima. Zvýšená pomoc je poskytována žákům z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením.

f) Péče o talentované žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá úrovni jeho dovedností v oblasti a rozvíjí jeho nadání. Nadaní žáci individuálně nebo skupinově navštěvují vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku, případně jsou vytvářeny skupiny žáků s talentem pro určitou výukovou oblast napříč ročníkem.

g) Profil absolventa

Žák naší školy:

Je aktivní v poznávání světa, dokáže efektivně nakládat se získanými informacemi

Rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů

Umí otevřeně naslouchat, nemá problémy při komunikaci se svým okolím

Je psychicky odolný vůči negativním jevům kolem sebe

Uvědomuje si význam a osobní odpovědnost za své zdraví, svůj životní styl přizpůsobuje péči o své zdraví

h) Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Během školního roku realizujeme několik projektů různě tématicky zaměřených. Obsah projektu vychází z momentálních potřeb školy a z nabídky vzdělávacích a jiných institucí.

Pravidelně vyjíždí celá škola na ozdravný pobyt – školu v přírodě.

Mezinárodní spolupráce naší školy je založena na účasti v projektu Comenius, který je realizován v tříletých intervalech, účast v projektu je podmíněná schválením národní agenturou.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

a) Základní filozofie programu

Školní vzdělávací program Tvořivá škola naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Program je založen na principech *činnostního učení*.

Školní vzdělávací program Tvořivá škola vychází v souladu s RVP ZV z poznatků, že:

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo);
- k učení je třeba žáky motivovat a činit je zajímavým a přiměřeným jejich věku;
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, k tomu lze dospět tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat;
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu;

- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život;
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (připravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka;
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva.

Činnostní učení vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní činnosti.

Činnostní učení je založené na *metodě objevování*. Žáci objevují principy a zákonitosti jevů a problémů sami, na základě kroků určených učitelem. Manipulací s pomůckami a vlastní činností si žáci poměrně rychle a především trvale osvojují praktické zkušenosti, poznávají k čemu nový poznatek a dovednost slouží. Učivo se procvičuje na konkrétních příkladech a situacích, které přináší každodenní život kolem nás, a tak má pro žáky osobní smysl, a zároveň se zaměřuje na zvládnutí podstatných jevů. Činnosti s konkrétními věcmi a pokusy učí žáky vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život i existenci okolního světa. V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu.

Základní metoda činnostního učení – *metoda objevování* – staví do popředí význam otázek žáků ve vyučování. Je-li dítě schopno k určitému jevu položit otázku, je to znamením, že o pozorovaném jevu přemýšlí, hledá vysvětlení, je schopno mu porozumět a na otázku najít správnou odpověď. V pokládání otázek pomáhá žákům hlavně pozorování určité prováděné činnosti.

Úloha učitele spočívá v tom, aby žákům několik „žákovských otázek“ formuloval sám, aby je povzbuzoval, aby jim dával dostatek příležitostí k vzájemnému kladení otázek, aby pozitivně podpořil i otázky neobratně formulované. Učitel brzy pozná, že se žáci ve formulaci otázek lepší, že jsou stále obratnější a pohotovější. Schopnost ptát se je jedním z klíčů k úspěšnému učení a získává se hlavně cvikem. Otázky kladené žáky ke kterémukoli partiím učiva provokují myšlení žáků, vedou je k hledání vysvětlení, výrazně napomáhají k učení.

Pro žáky je vždy při probírání nové látky nejdůležitější vytvořit si prostřednictvím činností představu o jevech, kterým chceme učit, a naučit se tyto jevy vnímat. Průběžně musíme žáky nechat o pozorovaných jevech hovořit, a tím se u nich postupně vytváří jejich věku přiměřený odborný slovník. Až po dokonalém zvládnutí prvních dvou kroků všemi žáky přichází na řadu automatizace – procvičování učiva činnostními i klasickými formami.

Další důležitou metodou činnostního učení je individualizace, tzn. dát každému žákovi možnost, aby daný úkol nebo problém řešil vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. Tato metoda napomůže učiteli dobře poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo, zvláště když učitel dovede využívat individualizaci pro zpětnou vazbu. Tato metoda vede také k tomu, že si žáci uvědomí, co se vlastně učí a co z toho už umí.

Významnou roli při této práci má zdůvodňování zvoleného řešení, tedy odpovědi na otázku, proč jsem řešení provedl právě tak. Žáka tím vedeme k přemýšlení o své práci, k jejímu srovnávání s prací spolužáků, k uvědomění si dalších možností řešení. Tato činnost přispívá značnou mírou k rozumovému vývoji žáka. Velkým kladem, který činnostní metody přinášejí do výuky, je chuť a radost, s jakou děti pracují.

K základním pracovním metodám činnostního učení patří *metody aktivizující*, zejména *metoda situační, problémová a projektová*, metody názorně demonstrační, metody slovní, zejména dialogické, metody samostatné práce, metody výzkumné, tvořivá práce s učebnicemi, pracovními sešity a didaktickými pomůckami a hrami.

Vyučovací metody při činnostním učení jsou volné v mezích, které jsou dány přirozeným vývojem žáků. Učitel volí v těchto mezích a při dokonalé znalosti učební látky takové metody, aby v každém předmětu soustavně rozvíjel zájem žáků, a dosahoval tak co nejlepších výsledků bez přetěžování žáků a přepínání vlastních sil.

Menší nadání nebo částečná neznalost v některé oblasti by neměly být překážkou rozvoje žáka v jiných oblastech. Aby toho mohlo být dosaženo, zaměřuje se *Tvořivá škola* na využívání *mezipředmětových vztahů*. To znamená, že učí žáky užívat všech vědomostí a dovedností, kterým se naučili při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém životě.

Psychologické zdůvodnění činnostního učení spočívá v uvědomění si toho, že nejpevnější spoje se vytvářejí životními situacemi. Psychologové totiž poznali, že v paměti vydrží dlouho, často i trvale to, co žák sám pozoroval, promyslel či vykonal. Je nutné vědět a dodržovat, že žákova paměť nemá být přetěžována zbytečnými podrobnostmi.

Při osvojování nového učiva dbáme v *Tvořivé škole* vždy na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších.

Rozvoj inteligence žáka je v *Tvořivé škole* podporován tím, že je mu umožněno samostatně se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti, učit se řešit problémy. Žák své činnosti provádí samostatně. Vedeme ho přitom k samostatnému pozorování, srovnávání, rozboru pozorovaného jevu, k vlastnímu uvažování, kladení otázek, ke komunikaci. Činnosti organizujeme tak, aby žáci byli často v situacích, které vyžadují, aby o práci přemýšleli.

Tvořivá škola se uplatněním činnostního učení stává školou založenou na radostné práci žáků. Učitel sám je při činnostních formách výuky organizátorem a usměrňovatelem práce žáků.

Zájem žáků, který je při tomto způsobu výuky zřejmý, jejich vnitřní zaujetí pro řešení předkládaných problémů, jejich radost i z dílčích úspěchů, to vše přináší pocit vnitřního uspokojení také pro učitele. Prožívání každodenních drobných překvapení z někdy i nečekaných úspěchů žáků, které běžná výuka řadí mezi méně schopné, přináší učiteli radost, dává mu pocit naplnění a uvědomění si krásy učitelského povolání.

Školní vzdělávací program Tvořivá škola pro základní vzdělávání navazuje svým pojetím na tradice **české činné školy**, kterou lze charakterizovat:

- má činnostní ráz
- je pozitivní vůči žákům
- podněcuje žáky k tvořivé práci
- navrácí do školy „zdravý selský rozum“
- při výuce využívá zkušeností žáků
- klade důraz na motivaci žáků k učení
- při výuce se dbá na vysvětlení, proč se čemu učí
- zpětná vazba je důležitou formou zařazovanou do každé vyučovací hodiny
- je snahou všech vyučujících, aby bylo probírané učivo žáky dobře zvládnuto
- umožňuje účelně spojovat učiva několika předmětů do projektů
- zdůrazňuje mezipředmětové vztahy

V popředí záměrů a cílů Školního vzdělávacího programu Tvořivá škola je rozvoj tvořivosti žáků. Důležitým předpokladem pro rozvoj tvořivosti je motivovat žáky tak, aby měli radost z pochopení probíraného učiva. Přitom je třeba respektovat jejich individuální vlohy.

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP – bude řešena dle úpravy RVP ZV platné od 1. 9. 2016. Podrobně bude rozpracována v jednotlivých IVP ve vazbě na vzdělávací potřeby konkrétního žáka.

b) Výchovně vzdělávací cíle a kompetence Školního vzdělávacího programu Tvořivá škola

Vzdělávací program Tvořivá škola se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. Všeestranně a účinně komunikovat.
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
9. Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k **osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů**, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.**

Počáteční etapou naplňování výchovně vzdělávacích cílů programu je **1. období základního vzdělávání** (1. – 3. ročník), ve kterém se buduje základ pro další vzdělávací i osobnostní rozvoj žáků.

K naplnění výše uvedených výchovně vzdělávacích cílů a získání kompetencí lze dospět v rámci vzdělávacího programu Tvořivá škola prostřednictvím **činnostního učení**.

Z této filozofie vyplývá nejenom nutnost plnit dílčí výchovně vzdělávací cíle, ale i dodržovat pedagogické přístupy a postupy specifické pro činnostní učení.

c) Cíle směřované k žákům a k učitelům

1) Cílem školního programu je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání;
- zvládli základy všestranné komunikace;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

2) Cílem školního programu je, aby učitelé:

a) porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání, tj.:

- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků;
- vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru;
- poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti;
- dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí;
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem;
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků;
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení;
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám;
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu;
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí;

- vést žáky k vlastní organizaci učení.

b) osvojili si dovednosti činnostního učení, např.:

- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím;
- využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků;
- organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě;
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny;
- organizovat práci žáků ve skupinách;
- vytvářet projekty s využitím mezipředmětových vztahů.

c) osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení, které:

- podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi;
- využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů);
- využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

d) chápali souvislosti činnostního učení a jiných modelů současného vyučování a učení.

2. část

Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je v *Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání* rozdělen na 3 období, v naší škole probíhají období pouze dvě: **1. období – 1. - 3. ročník;**

2. období – 4.- 5. ročník;

<i>Základní škola a Mateřská škola Uherské Hradiště – Jarošov, Pivovarská 200</i>	<i>Hodinová dotace daného vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících</i>					
Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	
Český jazyk	8 + 1	7 + 1	7 + 1	7 + 1	6 + 2	35 + 6
Anglický jazyk	+1	1	2	2 + 1	3	8 + 2
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	5	21 + 3
Informatika	-	-	-	-	1	1
Prvouka	2	2	2 + 1	-	-	6 + 1
Vlastivěda	-	-	-	1 + 1	1 + 1	2 + 2
Přírodověda	-	-	-	2	2	4
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5

<i>Základní škola a Mateřská škola Uherské Hradiště – Jarošov, Pivovarská 200</i>	<i>Hodinová dotace daného vyučovacího předmětu v jednotlivých ročnících</i>					
Celkem	21	22	24	25	26	104 + 14

Zdůvodnění zařazení disponibilních hodin:

ČJ – zlepšení čtenářské gramotnosti, podpora zásad tvořivé školy

M - zvýšení matematické představivosti a logického myšlení, podpora zásad Tvořivé školy

AJ - ucelená výuka cizího jazyka (návaznost MŠ – ZŠ)

PRV – PR, VL - prohlubování znalostí o regionu, podpora krátkodobých a dlouhodobých projektů

Rozvíjení klíčových kompetencí

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Pro rozvíjení této kompetence u žáků v 1. – 5. ročníku je třeba učitelem:

- dát žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažit se podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vést je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vést žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadávat vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivovat žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- pomocí modelování situací rozvíjet představivost žáků, používat metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjet u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;
- používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vést žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá se na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom učitel vede:

- žáky ke třídění, rozlišování, seskupování, přidávání i vyřazování určitých pojmů, pomůcek nebo připravených kartiček s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- žáky dle jejich vlastního uvážení na základě uvedených činností k nacházení shodných, podobných nebo naopak odlišných znaků
- učitel postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším tím rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků
- na základě pochopení sami žáci navrhnou a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat nebo obrázků, později i grafů
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj. takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracovávání údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
- kladením jednoduchých problémových otázek učitel vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv;
- učitel vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.

Kompetence komunikativní

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí, jelikož s každou činností je spojena komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- přijímat často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a povyšovat je na objev
- umožnit žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem
- hovořit o postupu ve složitější početní úloze, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu
- ve výtvarné a hudební výchově nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla
- důslednou kontrolou podporovat u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;

- cíleně využívat příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Proto dbáme na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali
- se učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře. Tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou
- organizací a kontrolou skupinové práce vést žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
- organizovat vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.

Kompetence občanská

Činnostní učení prolíná výukou všech předmětů, žáci cítí sounáležitost s třídním kolektivem, neboť vzájemně komunikují, dotazují se navzájem, diskutují o řešení problémů, vyprávějí si různé zkušenosti aj. Tento ráz výuky vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
 - ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
 - ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv
- Žáci pak také snáze respektují témata vztahující se k péči o zdraví a k jeho ochraně.
- učitel povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
 - učitel doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

Kompetence pracovní

Tato kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjí ve všech vyučovacích předmětech spolu s pracovními činnostmi, které podporují tuto výuku. Zaměřujeme se na:

- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů- udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi
- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jednotlivé okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují tak propojení vzdělávacích oborů. K co nejlepšímu využití této možnosti jsme využili především jejich integrace do vyučovacích předmětů. Zařazení průřezových témat do ročníku a předmětu je uvedeno v Tabulce průřezových témat.

Tradiční akce, které jsou součástí výuky a prostřednictvím kterých jsou naplňována některá průřezová témata:

Jednotlivé akce – výčet	OSV	VDO	EGS	MKV	ENV	MDV
Matematický klokan	x					
Matematická olympiáda	x					
Literární a výtvarné soutěže	x	x	x	x	x	x
Exkurze – muzea, historie			x	x		x
Exkurze – technika, přírodověda	x		x		x	
Hudební soutěže	x		x			
Pěvecká vystoupení	x	x				
Vánoční ladění	x					
Úklid okolí školy	x				x	
Exkurze - vodárny	x	x	x		x	
Den Země	x	x	x	x	x	x
Bruslení	x					
Lyžování	x					
Recitační soutěž	x					x
Besedy v knihovně	x	x	x	x	x	x
Školní výlet	x	x				
Sběr papíru	x				x	
Příspěvky do časopisu Vikýřník	x	x				x
Divadelní a filmová představení	x		x	x		x
Výchovné koncerty	x			x		x
Sportovní akce	x					
Třídní besídky	x			x		x
Škola v přírodě	x	x			x	x
Den dětí	x	x				
Tematická vyučování – Den dýní, Den brambor Barevný den....	x			x		
Folklorní zvyky – Velikonoce, Morena,...	x			x	x	
Výukové programy CEV	x				x	
Minimalizace rizikového chování	x	x				

Výukové programy DDM, doprava	x				x	
-------------------------------	---	--	--	--	---	--

Seznam použitých zkratk vyučovacích předmětů a průřezových témat.

JČ - Český jazyk a literatura

AJ - Anglický jazyk

M – Matematika

TV - Tělesná výchova

Inf – Informatika

ČaS - Člověk a jeho svět

ZV - Výchova ke zdraví

PV - Pracovní výchova

HV - Hudební výchova

OSV - Osobnostní a sociální výchova

VDO - Výchova demokratického občana

EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV - Multikulturní výchova

ENV - Environmentální výchova

MDV - Mediální výchova

TV - Tělesná výchova

VV - Výtvarná výchova

Tabulka průřezových témat pro první stupeň

Osobnostní a sociální výchova

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	M ČaS JČ HV	M ČaS JČ HV	M ČaS JČ HV	M ČaS JČ	M ČaS JČ
Sebepoznání a sebepojetí	TV ČaS JČ	TV ČaS JČ	TV ČaS JČ	HV ČaS JČ	HV ČaS JČ
Seberegulace a sebeorganizace	M ČaS	M ČaS	M ČaS	M ČaS TV	M ČaS TV
Psychohygiena	TV M ČaS JČ	TV M ČaS JČ	TV M ČaS JČ	TV M ČaS JČ	TV M ČaS JČ
Kreativita	HV TV VV M ČaS	HV TV VV M ČaS	HV TV VV M ČaS	HV TV VV M ČaS	HV TV VV M ČaS

Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	ČaS AJ	ČaS AJ	ČaS AJ	ČaS AJ	ČaS AJ
Mezilidské vztahy	TV ČaS	TV ČaS	TV ČaS	TV ČaS	TV ČaS
Komunikace	JČ ČaS	JČ ČaS	JČ	JČ AJ	JČ AJ
Kooperace a kompetice	TV M	TV M	TV M	TV M ČaS	TV M ČaS

Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČaS	JČ ČaS	JČ ČaS	VV	VV JČ
Hodnoty, postoje, praktická etika				TV ČaS	TV ČaS JČ Inf

Výchova demokratického občana

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Občanská společnost a škola				ČaS	ČaS
Občan, občanská společnost a stát				ČaS	ČaS
Formy participace občanů v politickém životě				ČaS	ČaS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČaS	ČaS

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Evropa a svět nás zajímá	AJ	AJ	AJ	AJ HV	ČaS AJ JČ
Objevujeme Evropu a svět				ČaS	ČaS M
Jsme Evropané					ČaS

Multikulturní výchova

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kulturní difference	ČaS JČ	ČaS JČ	ČaS	VV HV JČ	VV HV JČ
Lidské vztahy	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS AJ	ČaS AJ
Etnický původ	ČaS VV	ČaS VV	ČaS VV	ČaS VV	ČaS VV
Multikulturalita	AJ	AJ	AJ	AJ VV	AJ VV
Princip solidarity				ČaS	ČaS

Enviromentální výchova

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Ekosystémy	VV ČaS	VV ČaS	VV ČaS	VV ČaS	VV ČaS
Základní podmínky života			ČaS	ČaS	ČaS
Lidské aktivity a problémy ŽP	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS M	ČaS M
Vztah člověka k prostředí	ČaS VV	ČaS VV	ČaS VV	ČaS VV	ČaS VV

Mediální výchova

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	JČ	JČ	JČ	JČ	JČ Inf
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	JČ	JČ	JČ	JČ HV	JČ HV
Stavba mediálních sdělení	JČ	JČ	JČ	JČ	JČ
Vnímání autora mediálních sdělení					JČ
Fungování a vliv médií ve společnosti				HV	HV JČ
Tvorba mediálního sdělení				VV	JČ VV
Práce v realizačním týmu	x	x	x	x	x

x – průběžně ve všech předmětech

1. OBDOBÍ 1. – 3. ROČNÍK

Učební osnovy pro 1. – 3. ročník ZV

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

Vzdělávací program Tvořivá škola realizuje požadavky na základní vzdělávání prostřednictvím formulovaných vzdělávacích oblastí a vytváří pro školní praxi dílčí celky – **vyučovací předměty**.

Oblast:

Předmět:

1. Jazyk a jazyková komunikace	– český jazyk
– cizí jazyk
2. Matematika a její aplikace	– matematika
3. Informační a komunikační technologie	– v 1. – 3. ročníku
(není samostatným předmětem)
4. Člověk a jeho svět	– v 1. – 3. ročníku – prvouka
ve 4. a 5. ročníku – vlastivěda a přírodověda
5. Umění a kultura	– hudební výchova
– výtvarná výchova
– dramatická výchova
(není samostatným předmětem)
6. Člověk a zdraví	– tělesná výchova
– výchova ke zdraví
(není samostatným předmětem)
7. Člověk a svět práce	– pracovní výchova

Hlavní cíle 1. období

Cílem prvního období základního vzdělávání je naučit žáky: **základům čtení, psaní, počítání a prvního cizího jazyku**. Vyučování má ve všech předmětech **činnostní charakter**.

Při vytváření dovedností a návyků v 1. – 3. ročníku se požaduje, aby žáci chápali účel a smysl každé své činnosti, aby o činnostech hovořili a měli pro ně dostatečný časový prostor. V souladu s charakterem myšlení žáků je těžiště vyučování **v přímém poznávání skutečností kolem nás**.

K výuce v tomto období patří i vyučovací předměty s výchovným zaměřením, tj. **hudební, výtvarná, tělesná výchova a pracovní výchova**. V programu jsou uplatňovány též: **dramatická výchova, výchova ke zdraví a informační a komunikační technologie**, ale netvoří samostatné předměty.

Charakteristické pro toto období je **prolínání učiva** mezi všemi vyučovacími předměty.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk a ve 3. ročníku prostřednictvím vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Český jazyk

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- svou schopnost vyjadřovat se umět uplatnit i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

B) Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou;
- čtením a literární výchovou;
- psaním;
- jazykovou výchovou.
- dramatickou výchovou

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme:

- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- možnosti svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek (využívá se mezipředmětových vztahů a dětských knih a encyklopedií)

Komunikační výchova tedy obsahuje činnosti:

- a) receptivní, tj. čtení a naslouchání;
- b) produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka.

Pomocí dramatické výchovy:

- rozvíjíme u dětí jejich tvořivost
- učíme je volně bez strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce a literatuře, ale i v dalších vyučovacích předmětech
- rozvíjíme a obohacujeme slovní zásobu žáků
- učíme žáky tvořivě řešit praktické problémy
- vedeme žáky k slušnosti a respektování spolužáků, rodičů i ostatních dospělých v jejich okolí
- žáci mohou prožívat různé situace, naučit se cítit s druhými a pomáhat si navzájem

C) Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

	Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat	písmena a hlásky	OSV: - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - komunikace MKV: - kulturní difference
- umí skládat slabiky, slova - čte slabiky, slova - tvoří jednoduché věty - hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat	čtení	
- umí sedět při psaní - rozlišuje psací a tiskací písmena - umí napsat psací písmena velké a malé abecedy - umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty - dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby - dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět	psaní	

- umí tvořit smysluplné věty - dokáže dramatizovat jednoduchý text - dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy - naučí se z paměti básničku (min. 4 verše) - dokáže básničku recitovat	vyjadřovací schopnosti	MDV: - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu
---	------------------------	--

	Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- čte s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - dbá na správnou intonaci - umí naslouchat přednesu - rozlišuje poezii a prózu - naučí se z paměti krátkou báseň - dokáže přečtený text vyprávět	čtení	OSV: - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek	hlásky	
- umí rozdělit slova na slabiky - umí rozdělit slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	slabiky	
- umí ze slov tvořit smysluplné věty - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat - pozná párové souhlásky - podobu na konci a uvnitř slov	slova	
- pozná konec a začátek věty následující věty začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět - oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - zná a správně používá interpunkční znaménka - umí seřadit věty v krátkém a jednoduchém v textu	věty	OSV: - komunikace

- umí se vyjadřovat ve větách - je schopen vyjádřit svůj názor, pocity - podle obrázkové osnovy vypráví děj učí se naslouchat druhému	vyjadřovací schopnosti	MDV: - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - stavba mediálních sdělení
- zvládne správné tvary všech písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů	psaní	

	Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení se správnou intonací - umí číst potichu i předčítat nahlas - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - umí reprodukovat text - zkouší vyjádřit svoje pocity z textu	čtení	OSV: - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- zná obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná a příbuzná slova i jejich pravopis	vyjmenovaná slova	
- pozná podstatné jméno - umí určit rod, číslo, seznámí se s pádovými otázkami - správně píše názvy místních pojmenování	podstatná jména	
- pozná sloveso - umí určit osobu, číslo a čas sloves	slovesa	
- pozná a užívá přídavná jména	přídavná jména	
- určí slovní druhy - předložky a spojky - pozná předložky a umí je napsat s podst. jm. - umí pomocí spojek spojit jednoduché věty do souvětí	ostatní slovní druhy	
- zná příklady slov nadřazených, podřazených, souřadných, souznačných a protikladných a umí je použít ve větě	slova souřadná, nadřazená, podřazená, souznačná a protikladná	
- umí abecedu - umí řadit slova podle abecedy	abeceda	

- orientuje se v textu slyšeném i čteném - je schopen vypravovat podle osnovy - umí věrohodně popsat předmět - umí telefonovat - umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	vyjadřovací schopnosti	MDV: - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu
- dbá na úpravu v sešitě - umí kontrolovat vlastní text	psaní	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ANGLICKÝ JAZYK

Anglický jazyk v 1.- 3. ročníku

A) Výchovně vzdělávací cíle v 1. ročníku

- seznámit děti s angličtinou způsobem přiměřeným jejich věku, a to především zajímavě a zábavně.
- jazyk je zde uveden v souvislostech odpovídajících zmíněné věkové skupině
- použita metodika zohledňuje zájmy a schopnosti dětí tohoto věku

Při činnostním vyučování anglickému jazyku v 1. ročníku

- klást důraz na rozvoj porozumění mluvené angličtině a tvorbu základů správné výslovnosti
- s ohledem na tyto cíle jsou anglické hlásky, rytmus a intonace procvičovány na písničkách a básničkách.
- celkové porozumění rozvíjet používáním jednoduché angličtiny
- fráze a výrazy učit v písničkách a říkadlech
- rozpoznávání a používání jednoduchých otázek učit hrami
- děti vést k chápání a používání jednoduchých instrukcí

Výchovně vzdělávací cíle ve 2. ročníku

- stavět na základech z 1. ročníku, rozvíjet angličtinu malých dětí způsobem, který bere

v úvahu, že jsou o rok starší a hlavně způsobem, který je pro ně zajímavý a zábavný. Začít procvičovat běžnou angličtinu a nový jazyk je zde uveden v souvislostech odpovídajících zmíněné věkové skupině. Použitá metodika zohledňuje zájmy a schopnosti dětí tohoto věku. Je zde zahrnuto mnoho písniček, říkanek, povídek založených na schopnosti dětí napodobovat. Hry a praktické činnosti dětem poskytují dostatečné množství zajímavých úkolů.

Při činnostním vyučování anglickému jazyku ve 2. ročníku

- hlavní důraz klást na rozvoj porozumění mluvené angličtině a tvorbě základů správné výslovnosti
- povzbuzovat děti, aby se snažily mluvit samy
- učit se číst a psát slova, hlavním cílem je povzbuzovat děti při rozeznávání slov a uvědomovat si, že různá slova zní stejně, ale píšou se jinak.
- kopírovat slova
- luštit křížovky

Výchovně vzdělávací cíle ve 3. ročníku

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jím blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- činnostní formou výuky naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznatých slov a frází

Při činnostním vyučování anglickému jazyku ve 3. ročníku vyučovat:

- a) komunikační dovednosti (schopnost domluvit se v angličtině)
- b) slovní zásobu
- c) dramatickou výchovu
- d) základní poznatky o anglicky mluvících zemích

B) Charakteristika výuky:

Výuka anglického jazyka v 1. ročníku se založena převážně na poslechu a mluvení, protože děti v tomto věku začínají číst a psát v mateřském jazyce.

Výuka anglického jazyka ve 2. ročníku se založena převážně na poslechu a mluvení, děti začínají opisovat, luštit a učit se psát anglická slova.

Výuka anglického jazyka ve 3. ročníku a celém 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí zpaměti.

Při činnostním vyučování anglickému jazyku

- a) komunikační dovednosti (schopnost domluvit se v angličtině)
- b) slovní zásobu, čtení a porozumění řeči psané; porozumění řeči mluvené,
- c) mluvnici a pravopis;
- d) dramatickou výchovu
- e) základní poznatky o anglicky mluvících zemích

C) Obsah učiva:

	Anglický jazyk	Ročník: 1. - 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná tematické okruhy: škola, Vánoce, lidské tělo, rodina, jídlo, oblečení, zvířata	Škola, Safari v herně, Mám hlad, Šťastné tváře, Léto, Můj dům	Zařazení PT - dle výběru textů

- umí pozdravit, rozloučit se, představí se - umí počítat do dvanácti, udá svůj věk - umí pojmenovat zvířata, užívá slovesný tvar I can see/I can't see - dokáže pojmenovat školní potřeby, udá jejich barvu a počet, užívá vazbu barva+podst. jméno, umí položit otázku How many? - pojmenuje šest názvů jídel, vyjádří pocit libosti a nelibosti I like/I don't like - hovoří o oblíbených nápojích, procvičí otázku Do you like? - pojmenuje části hlavy, popisuje vlasy, užívá slovesný tvar I've got - umí pojmenovat pokoje, pojmenuje běžné vybavení místnosti, vyjádří jejich polohu předložkami in/on - procvičí otázky na zjištění místa a odpovědi na ně: Where is...? - procvičí vazbu Is it a...? It's a... - znají běžné části oblečení, slovesný tvar I'm wearing	Úvodní lekce Safari v herně Škola Mám hlad Šťastné tváře Můj dům Léto	OSV: - kreativita - poznávání lidí MKV: - multikulturalita
- vyjmenuje anglickou abecedu	Abeceda	

- odlišné hlásky – jejich fonetický přepis pro čtení výslovnosti v učebnici (ve slovníku), například ve slovech: black, white, a dog, the dog, three
- odlišná výslovnost hlásek, které známe z češtiny, například ve slovech: red, a pig, a kitten, a teddy, I have, is
- odlišný pravopis – náhled do problematiky, která bude uceleně vyučována v dalších ročnících, ve 3. ročníku pouze:
 - němé e: have
 - odlišné psaní hlásek: grey, fish, a chicken
 - dvojí čtení: zavřená (otevřená) slabika: a cat / a cake atd.
 - ustálený pravopis: green, leaf, yellow, a kitten, a teddy
 - slova souzvučná (homonyma): two / too ...
- člen jako součást podstatného jména:
 - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména
 - nácvik použití členu na skutečnosti prožívané žákem spolu s učitelem ve třídě
- podstatná jména – množné číslo pravidelných podst. jmen: the toys, the cats
- osobní zájmena:
 - kvůli obtížnosti vyučujeme pořadí: 1. osoba: I, we
 - 2. osoba: you
 - 3. osoba: it, they, he (Mr. Black), she (Ms Black);

- některá zájmena přivlastňovací: my, your
- spojení přídavného + podstatného jména: a little dog, a big house
- spojení zájmena přivlastňovacího + podstatného jména: my teddy, my doll
- spojení číslovky základní + podstatného jména: one cat, two cats
- základní slovesa – přítomný čas prostý
 - časování základních probíraných sloves: I work, you work...
 - časování nepravidelného slovesa „to be“ (kladné i záporné věty, tvoření otázky: I am, You are not. Is he?)
 - časování nepravidelného slovesa „to have“ – kladné věty
 - ustálená spojení s modálním slovesem „can“ – kladné věty a otázky: I can write (umím). Can I have... ? (mohu)
 - ustálené slovní spojení se slovesem „like“: I like cats.
- základní slovesa – přítomný čas průběhový (jen kladné věty)
- základní předložky: in, on, under
- věty oznamovací – větné vzory: I have a cat. This is a cat. It is on the table. There is a book. I work. I work at a shop. I like my job. I am working now..I can write. (umím) Can I have a cake? (mohu)...
- věty rozkazovací – pokyny: Give me a pen! Help me! Write! Draw! Open your book! Shut your book! Sit down! Stand up! Come in!...
- věty tázací – obrácený slovosled: She is. – Is she?

Výuka gramatiky probíhá současně s vytvářením jednoduchých vět, kde se potřebné výrazy a spoje procvičují. Žáci se naučí větám rozumět, číst je a opakovat. Protože jim rozumějí a znají některá slovíčka, mohou je obměňovat. Ptají se jeden druhého, odpovídají na spolužákovy otázky. tímto způsobem probíhá výuka gramatiky s pomocí činností v průběhu celého roku.

Praktické dovednosti:

- žák pozdraví při setkání a loučení
- požádá o něco a poděkuje, umí specifikovat určitý počet
- jednoduše objedná nejběžnější jídlo a pití v restauraci
- naváže konverzaci s novým kamarádem – cizincem, představí se a zeptá se na jméno, zeptá se na věk a řekne svůj, řekne, co má a co nemá rád
- čte s porozuměním jednoduchý text
- rozumí jednoduchému pokynu a dovede ho splnit
- získá jazykovou zručnost pro schopnost obměny jednoduché informace
- slovní zásoba se pohybuje v rozsahu 70 slov, z nichž 20% tvoří základní kameny anglické gramatiky
- z paměti reprodukuje několik básniček, říkanek a písniček v angličtině

Děti získají skutečný základ pro další studium anglického jazyka v těchto oblastech:

- a) Oblast **fonetiky**: rozlišují anglické hlásky od českých a umí je vyslovit.
- b) Oblast **slovní zásoby**: barvy, čísla, běžné hračky a zvířata, osoby, příbuzenské vztahy, jídlo, pojmy: ten, nějaký, malý, velký, starý, ano, ne, Mr., Ms.
- c) Oblast **mluvnice**: člen určitý a neurčitý, jednotné a množné číslo podstatných jmen, užívání sloves v přítomném čase prostém, slovesa mít, mít rád, být, užívání sloves v přítomném čase

průběhovém (kladné věty), zájmena osobní - podměty a jejich použití ve větě, některá zájmena přivlastňovací, předložkové vazby s „on, in, under“.

Očekávané výstupy - 1. období

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák:

- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- používá abecední slovník učebnice

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu:

Matematika

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- osvojovat základní matematické pojmy na základě aktivních činností každého žáka;
- důraz klást na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům;
- rozvíjet zkušenosti s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat;
- využívat zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich;
- prostor pro aktivní projev žáka – vymýšlet úlohy, využít jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků;
- grafické projevy žáka – od kresleného obrázkového názoru k náčrtům;
- postupně osvojovat prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití.

B) Charakteristika výuky:

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena **čtyřmi tematickými okruhy**:

a) Číslo a proměnná:

V tomto tematickém okruhu si žáci postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení). Přitom se dbá na tři složky:

- dovednost (provádění početních operací);
- algoritmické porozumění (proč je práce prováděna předloženým postupem, důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném);

- významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace – nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací).

b) Závislosti a vztahy:

Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

c) Geometrie v rovině a v prostoru:

Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

d) Slovní úlohy:

Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

C) Obsah učiva

	Matematika	Ročník: 1.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- manipuluje s předměty, porovnává jejich počet, seřazuje je podle velikosti, počítá prvky v daném souboru v oboru 0 - 20, přiřazuje počet prvků k danému číslu a obráceně	Obor přirozených čísel	OSV: - rozvoj schopností poznávání
- přečte a zapíše čísla 0 - 20, zná a používá jednoduché matematické symboly větší, menší, rovná se, +, -, dokáže rychlé postřehování počtu věcí bez počítání po jedné v oboru 1 - 5, zná a rozumí významu pojmu více, méně, větší, menší	Zápis čísla v desítkové soustavě	
- orientuje se na číselné ose v oboru 0 - 20, umí čísla zaznačit, rozumí pojům první, poslední, za, hned za, před, hned před, mezi - umí seřadit čísla vzestupně i sestupně	Číselná osa	OSV: - seberegulace a sebeorganizace
- sčítá a odčítá v oboru 0 - 20 bez přechodu přes desítku, příklady umí správně zapsat pomocí matematických znaků, přečte a vyřeší, umí uvést různé rozklady čísel v oboru 0 - 20	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV: - seberegulace a sebeorganizace - kreativita - kooperace a kompetice

- umí vyřešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání, řeší slovní úlohy typu o x více, o x méně v oboru 0 - 20	Písemné algoritmy početních operací	OSV: - psychohygiena
- řeší úkoly, které vycházejí z každodenního života, orientuje se v prostoru, rozumí pojům nahoře, dole, vpředu, vzadu	Závislosti a jejich vlastnosti	
- umí doplnit vynechaná čísla zadané posloupnosti sestupně i vzestupně		
- pozná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné geometrické útvary - čtverec, obdélník, kruh a trojúhelník	Základní rovinné útvary	OSV: - kreativita

	Matematika	Ročník: 2.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- počítá po desítkách a jednotkách, vytváří soubory prvků daného počtu	Číslo a početní operace	OSV: - rozvoj schopností vnímání OSV: - seberegulace a sebeorganizace
- používá jednoduché matematické symboly větší, menší, +, - rovná se, rozumí výrazům více, méně, větší, menší	Obor přirozených čísel Zápis čísla v desítkové soustavě	
- orientuje se na číselné ose v oboru do 100, umí čísla seřadit sestupně i vzestupně	Číselná osa	
- sčítá, odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku, umí uvést různé rozklady čísel v oboru do 20 s přechodem přes desítku, sčítá, odčítá čísla do 100, zná význam závorek - seznamuje se s principem malé násobilky v oboru do 50	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Násobilka	OSV: - seberegulace a sebeorganizace - kreativita
- řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání s přechodem přes desítku, umí vyřešit úlohy typu o kolik více, méně, umí zapsat řešení slovní úlohy	Písemné algoritmy početních operací	
	Závislosti, vztahy a práce s daty	OSV: - psychohygiena
	Závislosti a jejich vlastnosti	
	Diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády	

- umí používat rýsovací pomůcky, zná pojem bod, přímka, přímá čára, čára, úsečka, zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou, narýsuje přímku, úsečku, umí změřit úsečku	Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	OSV: - kreativita
- pozná geometrická tělesa - krychle, válec, koule, kvádr	Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec	
- rýsuje úsečku dané délky, porovnává délky úseček	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
	Osově souměrné útvary	

	Matematika	Ročník: 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- rozlišuje sudá a lichá čísla, počítá prvky v daném souboru v oboru do 1000, přečte a zapíše čísla v oboru do 1000	Číslo a početní operace	OSV: - rozvoj schopností poznávání OSV - rozvoj schopností poznávání
- umí provést rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, porovnává dvojciferná a víceciferná čísla v oboru do 1000, umí zapsat rovnost, nerovnost čísel	Obor přirozených čísel do 1000 Zápis čísla v desítkové soustavě	
- orientuje se na číselné ose v oboru do 1000, umí seřadit čísla sestupně i vzestupně, dotváří číselné řady, rozumí pojmem první, poslední, před, za, hned před, hned za	Číselná osa	
- sčítá, odčítá z paměti v oboru do 1000, násobí a dělí z paměti v oboru malé násobilky do 100, násobí a dělí číslem 10, 20, 30 - násobí dvojciferné číslo číslem jednociferným, dělí dvojciferné číslo jednociferným v oboru do 100	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Násobilka	OSV: - seberegulace a sebeorganizace
- písemně sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru do 1000, bez přechodu přes 100 a s přechodem přes 100	Písemné algoritmy početních operací	OSV: - psychohygiena
- řeší slovní úlohy s použitím jednotek času, umí převádět jednotky času	Závislosti, vztahy a práce s daty	OSV: - kreativita
	Závislosti a jejich vlastnosti	

- orientuje se v kalendáři, jízdním řádu, plánu města, v jednoduché mapě - určuje hodnoty daného výrazu v tabulce dosazováním za proměnnou	Diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády	OSV: - kooperace a kompetice
- umí narýsovat lomenou čáru, přímku, polopřímku, úsečku dané délky, dokáže určit vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, rozlišuje různoběžky, rovnoběžky, průsečík přímek - rozlišuje prostorové útvary a popisuje - kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec, koule	Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec	OSV: - kreativita
- rýsuje úsečku dané délky, umí převádět jednotky délky, porovnává délky úseček, graficky sčítá, odčítá úsečky	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
- umí určit osu souměrnosti jednoduchých rovinných útvarů pomocí překládání papíru, ve čtvercové síti	Osově souměrné útvary	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka.

Prvouka

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci
- vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

B) Charakteristika výuky:

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze atp.

C) Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

	Prvouka	Ročník: 1.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná cestu do školy a zpět - zná název školy - zná jméno třídní učitelky a ředitele školy - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování	- Domov - Škola - Osobní bezpečí	- OSV: - rozvoj schopností poznávání - psychohygiena - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - komunikace - OSV: - psychohygiena
- umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - umí si uspořádat pracovní místo - rozlišuje čas k práci a odpočinku	- Chování lidí - Právo a spravedlnost	
- dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy - výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - zná zásady správného chování u lékaře	Péče o zdraví, zdravá výživa	
- umí pojmenovat části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění - ví, co dělat v případě úrazu	- Lidské tělo - Osobní bezpečí	

- orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina - umí vyjmenovat dny v týdnu - zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat - umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období - umí popsat změny v přírodě podle ročního období - umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce - zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Kultura	
- zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr sestra, teta apod.) - umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí - les, pole, potok apod. - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	Rodina Soužití lidí Domov Obec, místní krajina Živočichové	OSV: - mezilidské vztahy - poznávání lidí MKV: - lidské vztahy ENV: - Lidské aktivity a problémy život. prostř.

	Prvouka	Ročník: 2.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - umí slušně požádat o pomoc a poděkovat - zná vztahy rodina - příbuzní (sestřenice, bratranec apod.)	Rodina Chování lidí Soužití lidí	MKV: - lidské vztahy
- orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí - je schopen komunikovat s prodávčem - umí zacházet s přidělenými penězi	Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví	OSV: - poznávání lidí - řešení problémů - komunikace
- zná a dodržuje základní pravidla pro chodce - umí správně přecházet vozovku - zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) - rozlišuje dopravní prostředky - auto, vlak apod. - zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty - předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat	Osobní bezpečí Chování lidí	MDV: - práce v realizačním týmu
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty	Orientace v čase a časový řád	OSV: - rozvoj schopností poznávání
- denní režim dětí, práce a odpočinek seznámí se s významnými rodáky Uherského Hradiště pozná významné památky Prahy a památky v okolí bydliště	Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	OSV: - psychohygiena
- zná zaměstnání rodičů - umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) - zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží - pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) - váží si práce a jejích výsledků	Vlastnictví Kultura Rodina	

- pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny - chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky	Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ENV: - lidské aktivity a problémy život. prostř. - vztah člověka k prostředí - základní podmínky života
---	---	--

	Prvouka	Ročník: 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - zná základní údaje z historie a současnosti obce - zná některé lidové a místní zvyky a tradice	Domov Škola Obec, místní krajina Kultura, současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti	OSV: - rozvoj schopností poznávání OSV: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- orientuje se v plánu obce - ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. - určí hlavní a vedlejší světové strany - v přírodě se umí orientovat podle světových stran	Obec, místní a okolní krajina Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	
- umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek - barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod.	Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda	
- užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu	Vážení a měření	
- rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny	Živá a neživá příroda Životní podmínky	
- zná základní rozdělení živočichů - savci, ptáci, plazi, obojživelníci, ryby, hmyz	Živočichové Životní podmínky	

- umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla - ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) - umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství	Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody	ENV: - vztah člověka k prostředí
- umí pojmenovat části rostlin - umí popsat projevy života rostlin - zná vybrané druhy plodů, zná význam semen - zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) - zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat - má povědomí o významu životního prostředí - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista)	Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody Člověk Rodina Soužití lidí Chování lidí Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí	ENV: - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV: - kulturní difference - lidské vztahy - etnický původ OSV: - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 3. r. ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: hudební výchova a výtvarná výchova.

Hudební výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé dětské písně v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii i slova

- učit rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjet hudebnost zařazováním poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk a vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

B) Charakteristika výuky:

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Láska k hudbě se nejspíše probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků.

C) Obsah učiva předmětu hudební výchova v jednotlivých ročnících:

	Hudební výchova	Ročník: 1. - 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - pracuje na rozšíření hlasového rozsahu - učí se navodit hlavový tón - umí zazpívat vybrané písně - seznamuje se zpěvem kánonu, lidového dvojhlasu - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - realizuje písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - využívá notového zápisu při realizaci písně	- pěvecký a mluvní projev - dvojhlas a vícehlas - intonace - hudební rytmus - záznam vokální hudby	OSV: - sebepoznání a sebepojetí - kreativita EGS: - Evropa a svět nás zajímá MKV: - kulturní difference MDV: - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - práce v realizačním týmu

- doprovází se hrou na tělo - provádí deklamaci říkadel - aktivně se účastní hudebních her - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - zachytí melodii písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření - zapíše rytmus jednoduché písně	- hra na hudební nástroje - rytmizace - melodizace a stylizace - hudební improvizace - záznam vokální hudby - záznam instrumentální melodie	
- učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu	- hra na hudební nástroje - rytmizace - hudební hra - hudební improvizace	
- taktuje dvoudobý a třídobý takt - provádí pohybovou improvizaci s využitím tanečních kroků - reprodukuje pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách - umí jednoduché taneční kroky - polka, valčík	- taktování - pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - orientace v prostoru - taneční kroky	
- rozlišuje tón, zvuk - rozlišuje dlouhé a krátké tóny - rozpozná rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupající a klesající, zeslabování a zesilování	- výrazové prostředky v hudbě - melodie - hudební kontrasty - zvuk - tón - kvality tónů - vztahy mezi tóny	
- pozná a pojmenuje hudební nástroje - rozliší hudební nástroje podle zvuku - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - slovem vyjádří hudbu - rozezná hudbu taneční, pochodovou, ukolébavku apod.	- hudební styly a žánry - hudba vážná, lidová a umělá - pěvecké sbory - hudební nástroje - interpretace hudby	

Výtvarná výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
- četbou, vyprávěním příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, dát možnost výtvarným projevům v různých technikách
- výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, hra s linií s využitím různých plastických materiálů
- výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality – barevnost, pojmenovávat vlastnosti, tvary, hledat a odlišovat struktury
- dbát na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování s důrazem na rozvoj fantazie a svobodného subjektivního vyjadřování
- učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
- využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
- dovedností získaných při výtvarných činnostech využívat při výuce prvouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak
- seznamovat žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory, mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou
 - podílet se na výzdobě třídy, školy; učit se prezentovat své práce
 - příležitostně navštěvovat výstavy dětských výtvarných prací a výstavy výtvarných umělců v regionu

B) Charakteristika výuky:

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

C) Obsah učiva výtvarné výchovy v jednotlivých ročnících:

	Výtvarná výchova	Ročník: 1. - 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- žák umí zobrazit prvky vizuálně obrazného vyjádření (objemy, linie, tvary, barvy a objekty) pomocí různých výtvarných technik - dle svých schopností zvládne tyto techniky: - malba vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami, rozfoukávání barev - dovede používat různé druhy štětců - kresba pastelkami, dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlím - modelování z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“ - tvarování papíru - koláže z různých materiálů (papír, textil, přírodniny) - frotáž - žák umí výtvarně zpracovávat přírodní materiály (nalepuje, otiskuje, dotváří...) - žák rozliší teplé a studené barvy	malba kresba techniky plastického vyjádření další výtvarné techniky teorie barvy - barvy základní, doplňkové, teplé, studené, Goethův kruh	OSV: - kreativita MDV: - práce v realizačním týmu MKV: - etnický původ ENV: - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
- žák používá výtvarné techniky na základě vlastní životní zkušenosti (citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, zrakových a hmatových vjemů), komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazného vyjádření, které samostatně vytvořil		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 3. ročníku prostřednictvím tělesné výchovy (samostatný předmět), zdraví a výchova ke zdraví (není samostatný předmět)

Tělesná výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností žáků
- rozvoj smyslu pro účelný a krásný pohyb
- získat návyky správného držení těla, nacvičovat základní cviky k získání těchto návyků
- vést žáky k vědomému zvládnutí pohybu, zařazovat cviky na koordinaci pohybů
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků
- upevňovat charakterové vlastnosti žáků, rozvíjet sociální vztahy
- získávat pocit nutnosti pravidelného cvičení jako součásti správného životního stylu
- všítipit dětem radostný pocit z pohybu
- pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržování pravidel, umět se podřídit kolektivu, spolupracovat...)
- neustále seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad (při hrách v tělocvičně, na hřišti, při cvičeních s náčiním nebo na náradí...)
- umět slyšet, vnímat a reagovat na povely učitele (nejen na píšťalku, ale i na jiné podněty – slovní, gestikulační ...)
- naučit žáky připravit na sportovní výkony – zvolit vhodnou obuv, vhodné oblečení (sepnout vlasy, odložit hodinky a jiné cennosti ...)
- posilovat tělesnou kondici a duševní pohodu dětí správně zvolenými aktivitami, vhodnými a přiměřenými tomuto věku
- z hlediska správné organizace a bezpečnosti je vhodné zvládnout s dětmi základy pořadových cvičení (nástupy, povely pozor, pohov...)
- využívat různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení pohybových schopností žáků – to je zvyšovat obratnost, vytrvalost, rychlost, pohyblivost (za pomoci různého náčiní, využití různých druhů náradí, přeskoky, odrazy, překonávání překážek, různé druhy běhů...)
- vnímat důležitost průpravných cvičení (rozcvíček), jako prostředku pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života, nedostatku sportovních aktivit
- seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení, využívat veškeré kompenzační prostředky (protahovací, uvolňovací cvičení, strečink, ...)
- učit žáky cítit, vnímat hudbu a umět ji vyjadřovat pohybem, snažit se rozvíjet rytmické cítění, začleňovat taneční prvky (lidové písničky)
- rozvíjet dovednosti žáka zvládnutím základů atletické abecedy (běhy, skoky, hody ...)
- zvládat průpravná cvičení pro míčové hry, správně zvládat techniky házení, chytání, přihrávání
- seznamovat žáky s nácvikem jednoduchých základů miniher
- vkládat dle možností cvičení v různém prostředí, seznamovat žáky s pohybem na hřišti, ve volné přírodě, v lese
- dle možnosti zařadit zimní sportování (bobování, sánkování, lyžování, bruslení)
- všítipit základy plaveckých dovedností

- nesoustředit se jen na hodiny TV, ale začleňovat do vyučování další pohybové aktivity – vycházky, pohybové chvílky, cviky ve třídě na správné držení těla)

B) Charakteristika výuky:

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podříditi kolektivu ...). Výuka probíhá ve školní tělocvičně, areálu TJ Slavoj, popřípadě na jiných místech.

Zařazování: Základní plavecké výuky – dle podmínek školy, přednostně ve 2. a 3. ročníku v rozsahu 20 + 20 hodin.

Zařazování: Předplavecké výuky – dle podmínek školy, v 1. ročníku v rozsahu 20 hodin.

C) Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

	Tělesná výchova	Ročník: 1. - 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná základní zdraví prospěšná cvičení - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - rozezná vhodné prostředí pro pohybovou činnost	- příprava organismu ke sportovnímu výkonu - zdravotně zaměřené činnosti - kompenzační a relaxační cviky	OSV: - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice - hodnoty, postoje, praktická etika
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - provádí činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti	- komunikace v TV - kondiční formy cvičení - základy atletiky - základy gymnastiky - průpravné úpoly - základy sportovních her - měření a posuzování pohybových dovedností - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	MDV: - práce v realizačním týmu

- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - zná a dodržuje základní pravidla her - rozumí daným povelům a správně na ně reaguje - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - jedná v duchu fair - play	- tělocvičné pojmy - organizace při TV - pravidla her a soutěží - pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek - sportovní hry - zásady jednání a chování	
- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě	- hygiena při TV a při jiných pohybových aktivitách - bezpečnost při sportování - bezpečnost při pohybových činnostech	
- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	- komunikace v TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových dovedností	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je v 1. - 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu:

Pracovní výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvíjet jemnou motoriku žáků a jejich manuální zručnost
- vytvářet při praktických činnostech s různými materiály základní pracovní dovednosti a návyky
- udržovat pořádek na pracovním stole
- prostřednictvím pracovní praktické činnosti žáků napomáhat rozvoji jejich rozumové činnosti, rozšíření jejich obzoru
- vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracovávání materiálů a všimnout si jejich vlastností

- umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží, naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit pro určitou pracovní činnost pracovní nástroj podle jeho vhodnosti
- postupně vytvářet pozitivní vztah žáků k práci
- prostřednictvím praktické činnosti s různým materiálem a nástroji pomáhat zpřesňovat představy dětí o věcech a jevech okolního světa
- učit žáky, aby při práci uvažovali, aby věděli, co chtějí dělat a připravili si všechno, co budou k práci potřebovat, učit žáky individuálně zodpovídat za kvalitu své práce
- získávat aktivní vztah k ochraně životního prostředí a utvářet počáteční vědomí o individuálních možnostech každého člověka při řešení ekologických problémů
- dát prostor žakovským nápadům pro praktické práce a tvůrčí činnosti

B) Charakteristika výuky:

V pracovním vyučování nedělíme děti na děvčata a chlapce. Vhodné je práci individualizovat nebo pracovat ve skupinách a přitom dbát důsledně na bezpečnost žáků. Pracovní výchova v 1. období základního vzdělávání je vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty.

C) Obsah učiva v jednotlivých ročnících:

	Pracovní výchova	Ročník: 1.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	práce s drobným materiálem - papír	ENV: - lidské aktivity a problémy ŽP Člověk a zdraví OSV: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	práce s drobným materiálem - přírodniny	
- umí stříhat textil a nalepit textilií	práce s drobným materiálem - textil	
- dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici	konstrukční činnosti	
- zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání	pěstitelské činnosti	
- zná základy správného stolování a společenského chování	příprava pokrmů	

	Pracovní výchova	Ročník: 2.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	práce s drobným materiálem - papír, karton	OSV: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENV: - lidské aktivity a problémy ŽP - vztah člověka k prostředí
- dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídít při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	práce s drobným materiálem - přírodniny	
- umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - umí přišít knoflíky - vyrobí jednoduchý textilní výrobek	práce s drobným materiálem - textil	
- dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici	konstrukční činnosti	
- zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	pěstitelské práce	
- chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování	příprava pokrmů	

	Pracovní výchova	Ročník: 3.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	- papír a karton	OSV: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV: - práce v realizačním týmu
- dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídít při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	- přírodniny	
- umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se zadní steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	- textil	

- dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi	
- zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Předmět pracovní výchova lze realizovat ve všech ročnících na školní zahradě, hřišti a pozemku školy, a to při pomocných a úklidových pracích pro potřeby školy.

2. období 4. – 5. třída

Učební osnovy pro 4. – 5. ročník ZV

Charakteristika 2. vzdělávacího období:

Do 2. vzdělávacího období vstupuje žák vybaven vědomostmi a dovednostmi ze všech primárních vzdělávacích oblastí. Přípravenost žáků k učení je v tomto období kvalitativně jiná než při jejich vstupu do 1. ročníku. Z hlediska psychologického vývoje žáků je třeba vzít v úvahu, že žáci již přešli z období názorného myšlení do období konkrétních operací. Proto je ve vyučovacích a výchovných postupech nutné přizpůsobit to, co si má žák osvojit, jeho vnímání i myšlení, a předkládat poznatky různými formami odpovídajícími vyspělosti žáků. V procesu osvojování učiva se nejedná pouze o upevňování soustavy vědomostí a dovedností, ale i o formování psychických struktur, které jsou základem osobních zájmů žáka, jeho schopností a charakteru. Za kritérium naučení nebudeme pokládat to, kolik látky dokáže žák reprodukovat, nýbrž to, do jaké míry se osvojené učivo stalo nedílnou součástí žákovy osobnosti.

V naší škole jsou zdůrazňovány vědomosti a dovednosti, které mají význam pro rozvoj žákovských schopností. Žákům se v tomto období zpravidla nepředkládá hotové učivo, nýbrž jsou vedeni k tomu, aby se ho zmocňovali vlastním pozorováním, uvažováním, využíváním již získaných poznatků. Nezaměstnává se jen rozum žáků nebo dokonce jen jejich paměť, ale cvičí se také jejich vůle, dbá se na jejich výchovu. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti, k sebehodnocení a sebekontrolě. Učí se účelně používat pracovní metody, aby je mohli snadno aplikovat při dalším vzdělávání a sebevzdělávání.

Činnostní postupy pravidelně zařazované do výuky nejsou samy o sobě cílem vzdělávání, ale pouze prostředkem k tomu, aby se co nejvíce zvýšil zájem žáků o vzdělávání a aby se rozvíjela schopnost jejich samostatné tvořivé práce.

Vhodné problémy k řešení předkládá především praktický život, který žáci sledují, nebo drobné denní události. Také například vycházky do přírody poskytují mnoho námětů k pozorování, měření, porovnávání apod.

Pro vyučování ve 4. a 5. ročníku je charakteristické maximální využívání mezipředmětových vztahů. Všechny materiály, podle kterých ve škole pracujeme, jsou připraveny tak, abychom mohli při objevování, získávání a procvičování poznatků využívat všeho, co žáci poznávají v různých vyučovacích předmětech.

Učitel i připravené učební materiály učí žáky tomu, že učivo jednotlivých předmětů spolu souvisí, že se učí pro život a že jednou zvládnuté učivo mohou využít i jinde.

Ve 2. období činnostním vzděláváním přirozeně prostupuje mravní výchova. Demokratická společnost potřebuje ke své realizaci nejenom lidi vzdělané, ale i mravně způsobilé. Je to nejen rodina, ale i škola a společnost, které se musí snažit vychovat člověka ohleduplného k druhým, uznávajícího názory ostatních, člověka schopného spolupracovat, ochotného respektovat a dodržovat pravidla slušného soužití mezi lidmi.

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

Vzdělávací program Tvořivá škola realizuje požadavky na základní vzdělávání žáků ve 2. období prostřednictvím vzdělávacích oblastí a pro školní praxi určuje vyučovací předměty.

Učební plán pro 2. vzdělávací období (4. a 5. ročník):

Oblast:	Vyučovací předmět / počet vyučovacích hodin		
1. Jazyk a jazyková komunikace	- český jazyk	/	14 (7, 7)
	- cizí jazyk	/	6 (3, 3)
2. Matematika a její aplikace	- matematika	/	10 (5, 5)
3. Informační a komunikační technologie	- informatika	/	2 (1, 1)
4. Člověk a jeho svět	- přírodověda	/	4 (2, 2)
	- vlastivěda	/	4 (2, 2)
5. Umění a kultura	- hudební výchova	/	2 (1, 1)
	- výtvarná výchova	/	3 (2, 1)
6. Člověk a zdraví	- tělesná výchova	/	4 (2, 2)
7. Člověk a svět práce	- pracovní výchova	/	3 (1, 2)

V jednotlivých vzdělávacích oblastech je splněna minimální časová dotace určená RVP ZV.

V návrhu učebního plánu pro 2. vzdělávací období je zařazeno celkem 6 disponibilních hodin, jak je uvedeno v návrhu učebního plánu pro 1. – 5. ročník Modelového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – Tvořivá škola (1. část vzdělávacího programu).

Hlavní cíle 2. období

Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter. Je nutné dodržovat návaznost na dovednosti a vědomosti získané žáky v 1. vzdělávacím období. Učivo, které je uvedeno pod orientačními očekávanými výstupy, je třeba průběžně upevňovat; ostatní učivo, které bylo s žáky v 1. období probráno, je nutné opětovně činnostně předložit a dostatečně procvičit.

Ve 2. období uplatňujeme ve větší míře aktivní zapojování žáků do výuky, sebekontrolu a sebehodnocení žáků. Žáky vedeme k objevování souvislostí mezi látkou naučenou a látkou aktuálně probíranou. Důraz klademe na propojování učební látky jednotlivých vyučovacích předmětů mezi sebou a na zautomatizování základních vědomostí, a to zejména v matematice a českém jazyce. Žáky učíme nedostatky nejen odhalovat, ale ukazujeme jim, jak lze zjištěné nedostatky postupně odstraňovat. Žákům dáváme prostor k samostatným úvahám a dodáváme důvěru k dosažení dobrých výsledků.

Cílem tohoto období základního vzdělávání je připravit žáky k snadnému přechodu na 2. stupeň.

V naší škole chceme ve 2. vzdělávacím období dosáhnout toho, aby:

- žáci samostatně prováděli pokusy a pozorování podle ústního pokynu, nákresu nebo návodu
- žáci postupně získali základy tvořivého myšlení
- se snažili k pokusům a pozorováním vyjadřovat, co pozorují a vyslovovat vlastní závěry
- se učili logicky uvažovat a řešit problémy
- žáci zvládali základy vzájemné komunikace
- využívali svých získaných vědomostí a zkušeností z různých oborů lidské činnosti
- uplatňovali poznatky mezipředmětově
- se žáci učili spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací
- byli žáci k sobě navzájem tolerantní a ohleduplní
- získávali pozitivní vztah ke svému fyzickému i duševnímu zdraví a pečovali o něj
- neohrožovali spolužáky a další spoluobčany neuváženými činy
- si začali uvědomovat své reálné možnosti a aby se snažili rozvíjet své nadání
- se žáci rozvíjeli jako svobodné osobnosti a učili se přijímat odpovědnost za své jednání

Pro přirozený rozvoj klíčových kompetencí je třeba stále respektovat individuální vlohy žáků a motivovat žáky tak, aby prožívali pozitivní pocity z pochopení probíraného učiva. Aby byli žáci ochotni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je potřeba podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení.

Učitel se pro žáky stává partnerem a poradcem, pomocníkem i oporou a to jak při řešení úloh, tak při pochopení nebo nepochopení probíraného učiva. Výuka ve škole může být rušnější, může se v ní uplatňovat i humor a smích. Vše je provázáno pocitem uspokojení a radosti, dobrými výsledky. Žák je podněcován k produkci myšlenek, nápadů, kladení otázek. Často se tak děje při činnostních postupech s pomůckami, na základě hovoru o pozorovaných jevech nebo na základě řešení úloh ze života. Ve výuce klademe důraz na předávání vědomostí v rámci smysluplných celků.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů český jazyk a anglický jazyk

Český jazyk

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- naučit se správně, plynule, hbitě a výrazně číst
- rozumět přiměřeně dlouhému a srozumitelnému textu čtenému nahlas i potichu
- postupně rozšiřovat slovní zásobu
- správně se vyjadřovat spisovným jazykem v řeči i v psaném projevu
- osvojit si základy pravopisu určeného pro toto období
- ve výuce podporovat samostatnost žáků, vést je k uvažování, nechávat probírané jevy pozorovat,
 - třídit, srovnávat, zdůvodňovat a užívat v různých obměnách
 - dát žákům časový prostor pro uplatnění jejich zájmů, dosavadních vědomostí a zkušeností, podporovat tvořivou práci žáků
 - vést žáky k používání různých přehledů, grafických znázornění, náčrtových schémat, které jim pomůže abstraktní učivo zkonkretizovat, zjednodušit, usnadnit jeho pochopení
 - postupně vytvářet návyk vlastní kontroly ukončené práce, uvažovat nad chybami
 - průběžně klást důraz na komunikaci mezi žáky, využívání probíraných jevů v jednoduchých mluvních cvičeních
 - soustavnými i příležitostnými cviky vypěstovat jazykový cit žáka, tak aby se dovedl vyjádřit prostě,
 - stručně a jasně slovem i písmem
 - dbát, aby se ve školních projevech žáků nevyskytovala hrubá a hanlivá slova, ani slova z dětské hantýrky, nahrazovat je tvary správnými
- vést je k zájmu o četbu naučnou i o četbu, která by byla blízká jejich citovým prožitkům, dále jim
 - ukázat, jak zaznamenávat, co přečetli i dojmy z četby
 - dbát na mezipředmětové vztahy
 - u naučných textů, které by měly být vždy přiměřené věku žáků, učit žáky vyjádřit hlavní myšlenku nebo poznatek

B) Charakteristika výuky českého jazyka ve 2. období:

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou
- jazykovou výchovou
- literární výchovou

C) Obsah učiva - 2. vzdělávací období - český jazyk

	Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace	materšský jazyk	OSV: - komunikace
- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená - rozlišuje slova ohebná a neohebná	věta, souvětí	OSV: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- rozlišuje předpony a předložky a správně je píše	stavba slova	
- zná vzory podstatných jmen - umí určit rod, číslo, pád a vzor - umí skloňovat podst. jm. podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy	podstatná jména	OSV: - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena
- pozná zvrtná slovesa, neurčitek - umí určit osobu, číslo, čas - umí časovat slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím	slovesa	
- umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam)	abeceda	
- správně píše skupiny bě - bje, pě, vě - vje, mě - mně - umí uvést příklady užití ve větách	skupiny bě - bje, pě, vě - vje, mě - mně	
- umí vypravovat podle osnovy - umí popsat jednoduchou věc - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - umí se dorozumívat ve škole i mimo školu - umí se vyjádřit v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu	vyjadřovací schopnosti	MDV: - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - stavba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu
- čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku	čtení	MKV: - kulturní difference

- seznámí se s autory dětských knih - spisovatelé a básníci - B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, J. Žáček, M. Macourek, V. Steklač, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová	literární výchova	
--	-------------------	--

	Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry - pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná pojmy rým, verš, sloka	čtení	MDV: - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu OSV: - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika
- volně reprodukuje text - odliší podstatné a okrajové informace - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně (přiměřené věku) - dokáže zdramatizovat vhodný text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení	vyjadřovací schopnosti	
- umí určit všechny slovní druhy	slovní druhy	
- umí určit všechny slovní druhy - určí rod, číslo, pád, vzor podst. jmen - podst. jm. skloňuje podle vzorů - určí slovní základ jednoduchých slov (předpona, kořen, příponová část, koncovka)	podstatná jména	
- určí druhy příd. jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen	přídavná jména	
- seznámí se se základními druhy zájmen a číslovek	zájmena, číslovky	OSV: - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena

- časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu - pozná všechny slovesné způsoby - pozná zvrtné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit	slovesa	EGS: - Evropa a svět nás zajímá
- rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - umí užít přímou řeč ve vypravování	přímá řeč	
- pozná podmět a přísudek - užívá shodu přísudku s podmětem	souvětí	
- seznámí se s pojmy věta hlavní a vedlejší - pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí	souvětí	
- správně píše názvy národností a názvy států	vlastní jména, názvy	

Anglický jazyk

A) Výchovně vzdělávací cíle:

Upevnit vědomosti získané v 3. ročníku, což jsou základy anglického jazyka.

Rozvinout tyto vědomosti a využít je pro požadavky Společného evropského referenčního rámce, jazyková úroveň A1.

Činností výukou naučit žáky potřebnou slovní zásobu i mluvnické dovednosti pro dosažení jazykové úrovně A1 dle evropského standardu.

Motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk poslechem audio CD, na kterém mluví děti stejného věku, stejně jako poslechem písní připraveným speciálně na tomto audio CD pro 4. ročník.

Základní idiomy a konverzační dovednosti procvičovat s pomocí audio CD, které je součástí pracovního sešitu, a manuálních činností, pro které má učitel k dispozici didaktické hry.

Nacvičovat porozumění jednoduchým otázkám v anglickém jazyce a reakci na ně.

Vést žáka ke schopnosti představit se ústně i písemně v anglickém jazyce a jednoduše vysvětlit kdo je, kde žije, co má rád, v jaké žije rodině.

Aktivní účastí v nácviku mluvení, porozumění, čtení a psaní vytvořit u žáků sebevědomí, že se dokáží uplatnit i v cizině.

Žák získá základní schopnost domluvit se v anglickém jazyce dle požadavků společných pro všechny země Evropské Unie na jazykové úrovni A1. Dále:

- čte s pomocí slovníku jednoduchý text,
- umí vyhledat informace v jednoduchém textu,
- napíše jednoduchý dopis nebo pozdrav, vyplní formulář v angličtině.

Žák je připraven pro pokračování ve výuce anglického jazyka pro úroveň A2 a případně pro studium dalšího cizího jazyka.

Při činnostním vyučování anglickému jazyku ve 2. období:

Vyučujeme komunikační dovednosti na základním stupni evropského standardu pro úroveň A1.

Pro tuto úroveň se zaměřujeme především na nácvik rozhovorů.

Dbáme na čtení jednoduchých textů s porozuměním. Žáky vedeme k tomu, aby postupně dokázali o textu hovořit, tvořit jednoduché otázky podle textu, odpovídat si navzájem, jednoduše text reprodukovat. Pokud je to možné, věty z textu obměňovat, využívat osvojenou slovní zásobu.

Do každé vyučovací hodiny zařazujeme činnosti s připravenými pomůckami.

Pomocí didaktických her procvičujeme se žáky nejen slovní zásobu, ale i mluvnici, která začíná být od 4. třídy pro většinu žáků náročná (tvorba otázky a záporu v angličtině, složené časy sloves, zájmena).

V oblasti psaní se soustředíme na dovednosti požadované evropským standardem: napsat jednoduchý pozdrav, přání k svátkům, vyplnit jednoduchý formulář, napsat o sobě krátký dopis.

B) Charakteristika výuky:

Výuka anglického jazyka ve 2. období má činnostní charakter. Dovede žáky ke schopnosti komunikovat v angličtině na úrovni A1, která je základní, dle Společného evropského referenčního rámce. Tento Společný evropský referenční rámec byl vytvořen pro všechny členy Evropské unie s cílem zaručit, aby nastupující generace měla společný jazyk a mohla se tak lépe uplatnit na trhu práce, kde budou stále více a více převládat nadnárodní zaměstnavatelé.

Chceme-li dosáhnout toho, aby žáci v průběhu 2. vzdělávacího období získali dobrý základ pro další výuku anglického jazyka, je třeba pro výuku A.j. používat vhodné učební materiály, které z těchto požadavků vycházejí a řídí se schopnostmi žáků této věkové kategorie. Učebnice, pracovní sešity a pomůcky připravené v nakladatelství Angličtina expres umožňují žákům tyto požadavky snadno zvládnout pomocí přiměřeného množství učiva, prostřednictvím písniček, zajímavých didaktických her, příběhů vhodných k dramatizaci. Zařazeny jsou také odkazy na webové stránky, které vtáhnou dítě do cizojazyčné reality a motivují ho k práci s cizím jazykem. Zpracování učebních materiálů a jejich názornost vede učitele i žáka k činnostnímu učení. Pracovní sešit je připraven pro opakované procvičování učiva a jeho porozumění. Vede také k přípravě projektů, které mohou žáci příležitostně vystavit ve třídě i uchovat pro budoucí odkazy na své znalosti, pro Evropské jazykové portfolio.

V učivu postupujeme od znalostí získaných v 1. období k dospělejším tématům. Opakované procvičování látky mohou vést žáci, kteří probíranou látku rychle zvládnou např. žáci jazykově nadaní. Jazykovým nadáním rozumíme schopnost zapamatovat si nové cizí slovo ve všech jeho podobách: zvukové, písemné, ve spojení s jinými slovy ve větách, a schopnost okamžitě rozlišit jeho mluvenou podobu. Toto „nadání“ je přímo úměrné procvičování pomocí audio CD a činností.

C) Obsah učiva - 2. vzdělávací období - anglický jazyk

	Anglický jazyk	Ročník: 4.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- aktivně používá sloveso „be“ a „have got“ ve spojení se všemi osobními zájmeny - rozumí jednoduchým souvislým projevům vyučujícího - zná slovní zásobu z tematických celků - reaguje na jednoduchý příkaz - získává představu o pořádku slov ve větě - poslouchá a rozumí výukovému CD - čte autentický text - snaží se chápat slova v kontextu - čte text z učebnice - osvojuje si přízvuk v rámci slova, rytmus, melodii základních typů vět - zná pravopis osvojených slov - odvodí význam slova z kontextu - formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, člověk, oblečení, hračky, čas	OSV: - osobnostní rozvoj - kreativita - poznávání lidí - komunikace MKV: - multikulturalita

- aktivně používá anglickou abecedu - zvládá jednoduchá sdělení, popis umístění, určení předmětů ve třídě - tvoří množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací /jednotné číslo/ a ukazovací zájmena - písemně obměňuje krátké probrané texty - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy - dokáže použít přivlastňovací pád - prezentuje jednoduché básničky a písničky - užívá členy a, an, the - osloví, reaguje na oslovení, pozdraví, přivítá, rozloučí se, představí se, poděkuje, blahopřeje k narozeninám, reaguje na příkaz, vyjádří souhlas/nesouhlas - zeptá se na údaj o věku a je schopen odpovědět - dokáže vyjádřit mohu/umím - formuluje vybídnutí ke společné činnosti Let's... - formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně	Popis osoby, zvířete Vyjádření vlastnictví Přídavná jména určující velikost Téma: Oblečení	MKV: - lidské vztahy
--	--	---------------------------------

	Anglický jazyk	Ročník: 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- umí říkanky, básničky a jiné texty - umí používat základní slovní zásobu - seznamuje se s přítomným časem průběhovým, prostým, minulým časem slovesa být a mít - rozumí jednoduchým souvislým projevům vyučujícího - chápe záporné příkazy - čte autentický text - chápe neznámá slova v kontextu - vybírá informace z jednoduchého textu - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché audio-orálně připravené texty - čte potichu krátké texty obsahující převážně známé jazykové prostředky - váže slova ve větě - orientuje se v obsahu jednoduchého textu - vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci	Aktuální situace Počasí Denní zvyky Rozvrh hodin	OSV: - poznávání lidí - komunikace - kreativita EGS: - Evropa a svět nás zajímá
- vnímá porovnávání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích - formuluje otázku na počet a je schopen odpovědět - používá slovníky - formuluje jednoduchá sdělení, omluvu, žádost... - sestaví krátký dopis - je schopen zahrát dialog - přiřazuje slova stejného a opačného významu - reaguje na otázky, čas a směr - umí navázat kontakt s konkrétní osobou - vyžádá jednoduchou informaci	Speciál days of the years Popis osoby, zvířete Vyjádření vlastnictví Přídavná jména určující velikost	MKV: - lidské vztahy

Opakování základních dovedností ze 3. ročníku: princip kombinace – barvy, člen, podstatná jména a jejich množné číslo, číslovky 1 – 20 a rozlišení jednotného a množného čísla pomocí číslovek, tvar slovesa ve vazbě There is ... There are ...

Seznámení s principem sebehodnocení pro požadavky Společného evropského referenčního rámce, seznámení s obsahem jeho programu výuky pro 4. třídu.

Z hlediska mluvnického musíme vyučovat:

Nácvik mluvení a psaní se zkrácenými a spisovnými tvary slovesa být v idiomech typu: What's your name?

Soustavný nácvik nahrazování podmětu zájmeny: he, she, it, they.

Spojení těchto zájmen podmětů se zájmeny his, her, its, their v idiomech typu: I have a brother, his name is Bill.

Procvičení zájmen 1. a 2. osoby: I – my, we – our, you – your.

Podměty a tvary slovesa v čase prostém: koncovka –s.

I live with my mom. Dad lives in a village. We have a flat, he has a house.

Číslovky 0 – 100 a jejich použití pro vyjádření stáří, adresy, telefonního čísla.

Otázka u slovesa být: Are you at school?

Zápor slovesa být: I am not at home.

Privlastňování: This is Ann's desk.

Otázka Do you ...? Does Michael ...? Does he ... ?

Zápor I don't Michael doesn't ... He doesn't ...

Podstatná jména látková, nepočitatelná, pro jídlo a nápoje: cheese, ice cream, tea

Přítomný čas průběhový: I am reading

Z hlediska slovní zásoby je potřeba zajímavými činnostmi uvést děti do anglických názvů:

Členů rodiny (sister, brother, mother, father *a synonyma*, parents, a family)

Lidi kolem nás (a friend, a teacher, child / children, boys, girls, classmates, baby)

Zvírátek-mazlíčků (a pet, a cat, a dog, a mouse, a horse, a hamster atd. dle zájmu ve třídě)

Prostředí ve kterém jsme (the Czech Republic, Prague, a city, a town, a village, the country, A house, a flat, a block of flats, a garden, a park, a street, a farm, an island, forest, a swimming pool, school, home, a classroom)

Nejběžnějších věcí kolem nás (a car, a tree, a door, a window, a desk, a chair, a plane, a computer, a flower, a doll, a teddy, a toy, a book, a bag)

Nejběžnějších přídavných jmen (colours, big – large, small – little, hungry, thirsty, cold)

Nejběžnějšího jídla (eat, a snack, a sandwich, a candy bar, an egg, cookies, cheese, ham, salami, meat, fish, chicken, ice cream, chocolate, an apple, a pear, a strawberry, a cake, mushrooms, drink, a bottle, tea, water, milk, ice, coke – dle zájmu žáků!)

Základních časových pojmů (seasons: spring, summer, autumn, winter, the sun, snow, Christmas, Monday, Tuesday today, the break

Slovesa označujících činnosti probírané v tomto ročníku: be, have, like, live, eat, drink, play, swim, go to school, read, sit, stand, sing, dance

Jednoduché pokyny: put, go, come, open, close a s nimi spjaté předložky

Základní orientace v prostoru: left, right, middle a s nimi spojené předložky

Jednoduché obraty pro přání a dopisy: Merry Christmas and a happy new year. Happy birthday. Dear ... ! Greetings!

Pozdravy a poděkování.

Otázky rozvíjející základy ze 3. ročníku: What ...? What colour ...? Where?

Opakování základních dovedností ze 3. a 4.r. v tématech: On my desk, In my bag, In my classroom.

Seznámení s požadavky Společného evropského referenčního rámce pro kompletní dosažení jazykové úrovně A1 a jeho program výuky pro 5. třídu.

Z hlediska mluvnického *opakujeme a upevňujeme zejména tyto dovednosti ze 4. třídy:*

Podstatná jména, jednotné a množné číslo (i nepravidelná)

Použití členu, číslovek a zájmen ve spojení s podstatnými jmény

Zájmena-podměty a zájmena přivlastňovací.

Slovesa v přítomném čase prostém: otázky, odpovědi včetně záporu.

Přítomný čas průběhový – další slovesa pro činnosti spojené s každodenním životem. Procvičení otázek a odpovědí, včetně záporu.

Nová látka v 5. ročníku:

Sloveso have v idiomech: have got, have lunch

Základní modální slovesa: Can you ...? I must ...

Předložky pro určení místa a času.

Z hlediska slovní zásoby učíme děti podnětnými činnostmi:

Další pojmy pro určení času, použití čísel k vyjádření hodin (ten o'clock, half past one, twenty to one).

Denní program (go to school, go home, have lunch, do homework, watch TV, go to bed)

Školní rozvrh (anglické názvy školních předmětů spojených s označením dnů a částí dne)

Názvy hlavních evropských zemí (England, Great Britain, France, Germany, Sweden, Italy, Spain

Názvy oblečení (a shoe, jeans, a sweater – dle zájmu žáků)

Názvy pokrmů (food, potatoes, lettuce – dle zájmu žáků)

Obraty spojené s nákupy (How many? How much? What is the price? – dle zájmu žáků)

Popis vzhledu (hair, eyes, tall, size, long, short, pretty, nice, young, the same)

Orientace v prostoru a pojmy spojené s cestováním (a hotel, the seaside, the beach, an airport, a bus, a taxi, a stop, a station, a ticket – dle zájmu žáků)

Pobyt na škole v přírodě, na výletě (my room – nábytek a vybavení, zoo - dle zájmu žáků)

Praktické dovednosti:

Pro rozhovor v angličtině:

- Pozdravit dospělého i kamaráda v různou denní dobu a rozloučit se.
- Zeptat se, jak se někomu daří, a na tuto otázku odpovědět.
- Požádat o něco a poděkovat za to.
- Představit sebe, členy své rodiny a svého kamaráda nebo kamarádku.
- Zeptat se, jak se nový kamarád jmenuje a kde bydlí. Na podobné otázky odpovědět.
- Domluvit se v obchodě s tím, že si pomáháme ukazováním.
- Jednoduše si povídat o své rodině a o tom, co máme rádi.
- Připravit si s kamarádem krátký rozhovor nebo scénku.
- Používat čísla a říct, kolik je hodin.
- Požádat o zboží v obchodě.
- Ptát se na to, kde lidé žijí, koho znají a co mají.
- Mluvit jednoduchými větami o svém domově, rodině, kamarádech.

Při poslechu angličtiny:

- Rozumět jednoduchým pokynům při vyučování.
- Rozumět číslům.
- Rozumět nahrávkám na CD k učebnici, na kterém mluví děti stejného věku.
- Rozumět názvům nejdůležitějších věcí kolem nás.
- Rozumět jednoduchým otázkám.
- Rozumět jednoduchým větám o sobě a své rodině.

Čtení:

- Číst nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty.
- V jednoduchém vyprávění poznat známá slova a věty.
- Pochopit, o čem je jednoduchý příběh s obrázky.
- Pochopit, o čem jsou krátké články.
- Najít základní informace, například kde a v kolik hodin.
- Rozumět krátkým zprávám na pohlednicích, SMS.

Psaní:

- Vyplnit ve formuláři jméno, bydliště a věk.
- Napsat jednoduché blahopřání k narozeninám, k Vánocům, pozdrav.
- Napsat jednoduchými větami, kde bydlím a kdo jsem.

D) Očekávané výstupy – na konci 2. období:**Receptivní řečové dovednosti v angličtině**

- Žák:
- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
 - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
 - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
 - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
 - používá dvojjazyčný slovník

Produktivní řečové dovednosti

- Žák:
- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů
 - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
 - obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Interaktivní řečové dovednosti

- Žák:
- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem
 - poskytne požadovanou informaci

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu:

Matematika

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- osvojování nových matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka
- činnostní rozšíření číselného oboru, utvrzení představy o desítkové soustavě
- předkládání nových poznatků ve spojení s předcházejícím učivem, uplatnění analogie pro zavedení početních výkonů v rozšířeném číselném oboru žáky
- využívání schopnosti žáků objevovat za vedení učitele další nové matematické poznatky na základě pozorování a rozlišování, vyslovovat závěry, pokoušet se o zobecňování
- postupné zdokonalování přesnosti matematického vyjadřování
- zařazování praktických činností (např.: měření, odhady, porovnávání velikostí a vzdáleností) s cílem získání správných představ a zručnosti
- spojování nových poznatků v matematice s vědomostmi žáků získanými v běžném životě
- využívání matematických poznatků a dovedností žáky v praktickém životě
- používání peněz při činnostním řešení úloh s náměty z obchodování
- peníze v praktickém životě
- věnování času nápadům žáků, jejich dotazům, ukázkám různých způsobů řešení úloh
- vyslovování úsudků k úlohám, vytváření předpokladů pro rozvíjení logického myšlení
- vytváření obměn slovních úloh a matematických problémů pro různé obory činnosti lidí
- podporovat schopnost žáků rozumět grafickým schémátům tabulkám i jiným schematickým znázorněním, vytvářet jednoduchá schémata, vést žáky ke grafické gramotnosti
- praktické osvojování základních poznatků z geometrie

B) Charakteristika výuky matematiky v 2. vzdělávacím období:

Při výuce matematiky nelze stanovit přesnou hranici mezi etapou vytváření konkrétních představ a mezi etapou vytváření pojmů. Je to hlavně proto, že přechod k abstrakci trvá téměř u všech žáků dlouho a neprobíhá u všech stejně. Činnostní výuka matematice i v tomto období umožňuje, aby si žáci matematické pojmy osvojovali správně a s co nejmenší námahou. Proces abstrakce usnadňují žákům pomůcky, kterými si znázorňují, stejně jako v minulých letech, nové a dosud neosvojené početní situace. Proces abstrakce urychlují též nákresy, náčrty a geometrická zobrazení, ukazující vztahy mezi údaji v úloze.

Mnoho pojmů se i v tomto období utváří ve vědomí žáků postupně, na základě soustavně prováděných činností, neustálým obohacováním dosavadních představ. Ve vzájemné souvislosti se

přítom rozvíjí celá řada pojmů současně: pojem čísla, pojem desítkové soustavy, pojem početních výkonů. Přitom se více dbá na praktické použití pojmů než na vyslovování definicí (v tomto období není nutné po žácích definice požadovat). Jde hlavně o to, aby se představy žáků o číslech obohacovaly, aby chápali význam desítkové soustavy, aby dovednost početních výkonů s přirozenými čísly využívali při řešení slovních úloh a početních situací z běžného života a dovedli dobře úsudkově rozlišovat, kdy který početní výkon použít. Tyto dovednosti pak můžeme rozvíjet předkládáním různých výhod v počtech a zjednodušováním výpočtů.

V celém 2. období jsou žáci ve výuce matematiky podněcováni k sebedůvěře, učí se různými způsoby kontrolovat výpočty, uvažovat o možnostech výsledků, odhadovat. Jsou tak soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice tak v geometrii. Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze: způsoby placení; Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; Finanční produkty: úspory.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Přínos těchto průřezových témat k rozvoji osobnosti žáka je uplatňován průběžně pomocí následujících tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova (OSV): Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Kreativita;

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;

Environmentální výchova (EV): Vztah člověka k prostředí;

Mediální výchova (MV): Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

C) Obsah učiva matematiky ve 2. vzdělávacím období

	Matematika	Ročník: 4
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná a využívá vlastnosti a vztahy sčítání, odčítání, násobení, dělení	Číslo a početní operace Principy asociativnosti a komutativnosti Pořadí početních výkonů, užívání závorek	OSV: - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita
- umí zapsat a přečíst čísla do 10 000 Sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 - orientuje se na číselné ose do 10 000 - písemně násobí dvojčíferným a trojčíferným číslem - písemně dělí jednocíferným číslem - dělí z paměti se zbytkem v oboru přirozených čísel	Sčítání a odčítání čísel do 10 000 Násobení mimo obor násobilky - pamětně	OSV: - kooperace a kompetice

- zaokrouhluje čísla na 10, 100, 1 000 - ovede odhadnout výsledek početní operace, ví, jak provést kontrolu výpočtu • čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; • sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); • písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); používá římské číslice při zápisu čísel;	Zaokrouhlování přirozených čísel • Číselný obor 0 – 1 000 000 • Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení • Římské číslice • Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	ENV: - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- dovede řešit a tvořit jednoduché i složené slovní úlohy, s jednou a se dvěma početními operacemi - úlohy na porovnávání čísel, na vztahy o n-více(méně), n-krát více(méně)	Řešení a tvoření slovních úloh v oboru do 10 000	ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost. EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)
- orientuje se v jízdním řádu, telefonním seznamu, atd. - pracuje se získanými informacemi, prakticky je využívá	Závislosti, vztahy a práce s daty	
- sestaví jednoduchou tabulku a diagram, - přečte informace z tabulky nebo diagramu		
- umí pracovat s kružítkem, - umí narýsovat čtverec, obdélník, kružnici, umí sestrojit trojúhelník ze tří stran, pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník	Geometrie v rovině a v prostoru Znázornění a rýsování základních rovinných útvarů, jednoduché konstrukce	
- umí sečíst a odečíst graficky úsečky, vypočte obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran - zná jednotky délky mm, cm, dm, m, km, umí je převádět	Grafické sčítání a odčítání úseček Jednotky délky	

- určí a sestrojí rovnoběžky, různoběžky, kolmice, polopřímky, uvědomuje si vzájemnou polohu přímek v rovině, označí průsečík	Sestrojení rovnoběžek a kolmic	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem) VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa)
- zkouší překládáním papíru určit osově souměrné útvary, znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary (čtverec, obdélník, kruh, ...)	Osová souměrnost	
- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); - používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; - doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram;	- Celek, část, zlomek - Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku - Čitatele, jmenovatele, zlomková čára - Zásady sběru a třídění dat - Strukturovaná tabulka - Sloupkové diagramy	

	Matematika	Ročník: 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná a využívá vlastnosti a vztahy sčítání, odčítání, násobení, dělení - řeší příklady s větším počtem početních operací a závorek	Číslo a početní operace Principy asociativnosti a komutativnosti Pořadí početních výkonů, užívání závorek	OSV: - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita

- umí přečíst, zapsat a porovnat přirozená čísla do 1 000 000, orientuje se na číselné ose - umí sčítat a odčítat písemně i z paměti do milionu - umí násobit 10, 100 a 1 000 - násobí písemně trojčiferným až čtyřčiferným činitelem - dělí jednociferným i dvojčiferným dělitelem - užívá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti	Sčítání a odčítání, násobení a dělení přirozených čísel do 1 000 000	OSV: - kooperace a kompetice ENV: - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS: - objevujeme Evropu a svět
- umí zaokrouhlovat na 10 000, 100 000, 1 000 000 - odhadne výsledek početní operace - provádí kontrolu výpočtu	Zaokrouhlování přirozených čísel	
- dovede řešit a tvořit jednoduché i složené slovní úlohy v oboru do milionu s jednou až třemi početními operacemi - umí vypočítat aritmetický průměr	Řešení a tvoření slovních úloh v oboru do 1 000 000 Aritmetický průměr	
- orientuje se v jízdním řádu, telefonním seznamu, atd. - pracuje se získanými informacemi, prakticky je využívá	Závislosti, vztahy, práce s daty	
- sestaví jednoduchou tabulku různých závislostí (změny teploty během dne, růstový graf, ...) - přečte a sestaví jednoduchý sloupkový diagram		
- zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný - umí sestavit trojúhelník obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný	Geometrie v rovině a prostoru - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	
- umí graficky sečíst a odečíst délku úsečky, určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - zná jednotky délky, umí je převádět (mm, cm, dm, m, km)	Obvod čtverce a obdélníka Jednotky délky a jejich převody	
- sestaví rovnoběžku a kolmici daným bodem	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	

- určí obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě, zná základní jednotky obsahu (mm^2, cm^2, m^2, km^2), - umí jednoduché převody jednotek obsahu - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců	Jednotky obsahu	EGS: - objevujeme Evropu a svět VMEGS –Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření
- umí určit osově souměrné útvary pomocí čtvercové sítě a přeložením papíru, znázorní jednoduché útvary ve čtvercové síti - modeluje kvádr a krychli ze čtvercové sítě - rozpozná kvádr, krychli, jehlan, kužel, kouli, válec	Osově souměrné útvary Základní útvary v prostoru	
- zná římské číslice I až X, L, C, D, M - umí přečíst číslo kapitoly a letopočet	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Římské číslice	
- seznámení s pojmem zlomek, desetinný zlomek, porovnává zlomky, sčítá, odčítá zlomky se stejným jmenovatelem, smíšená čísla - pojem, zapisuje zlomky pomocí smíšeného čísla - desetinná čísla - pojem, porovnává, sčítá, odčítá desetinná čísla se stejným počtem, různým počtem desetinných míst - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin	Zlomky a desetinná čísla: čtení a zápis Zobrazení na číselné ose, vztah mezi zlomkem a desetinným číslem, převádění desetinných zlomků na desetinná čísla a naopak Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) Desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	

znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Číselná osa (kladná a záporná část) Měření teploty, vyjádření dlužné částky	EV – Vztah člověka k prostředí: globální oteplování
---	--	---

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu

Informatika

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- seznamovat žáky se základními funkcemi počítače
- uvědomovat si úlohu rychlých informací v dnešním moderním světě
- umět správně komunikovat telefonem (pevná linka, mobil)
- ukázat, jak se dají v současnosti využívat informační a komunikační technologie
- naučit se svoje soubory informací vytvářet, ukládat a opět vyhledávat
- seznámit se s tím, jak přijímat a odesílat zprávy e-mailem
- učit žáky pracovat s textem a obrázkem v textovém editoru
- poznat možnost získávání a předávání informací pomocí internetu

B) Charakteristika výuky Informatiky v 2. vzdělávacím období:

Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žáci provádějí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností z oblasti práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohli dále rozvíjet na druhém stupni základního vzdělávání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později též při organizaci svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

C) Obsah učiva - 2. vzdělávací období - informatika

	Informatika	Ročník: 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata

- umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit ze sítě - popíše jednoduše počítač - umí pracovat s myší (pravý, levý klik, dvojklik, tah)	Počítač - hračka Počítač - z čeho se skládá (klávesnice, monitor, myš, skříň)	OSV: - komunikace MDV: - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- orientuje se na ploše počítače, umí změnit tapetu	Plocha počítače	
- rozumí pojmům ikona, hlavní panel, okno	Plocha počítače, ikony, nabídka START	
- umí manipulovat s okny - zvětšit, zavřít a přesunout okno	Práce s okny	
- seznámí se s výukovými programy ovládá výukové programy pomocí klávesnice a myši	Práce s myší, ovládání počítače pomocí myši Výukové programy - ovládání pomocí myši, klávesnice	
- seznámí se s digitálními encyklopediemi	Encyklopedie	
- umí spustit aplikaci Poznámkový blok - orientuje se na klávesnici, umí si zapnout numerickou klávesnici - zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift ...) - umí uložit soubor	Klávesnice, poznámkový blok	
- seznámí se s internetovým prohlížečem - umí si otevřít zadanou webovou stránku - umí zadat jednoduchý dotaz do internetového vyhledávače - seznámí se se zásadami bezpečného internetu	Seznámení s internetem Internet pro děti	
- je seznámen se zásadami bezpečnosti práce a hygienickými návyky při používání PC	Hry pro děti Správné sezení u počítače	
- nakreslí jednoduchý obrázek - aktivně používá panely nástrojů při kreslení na PC	Malování na PC	
- využívá základní funkce programu kalkulačka, pracuje se základními matematickými operacemi	Kalkulačka	

- umí napsat mail, odepsat na email - komunikuje pomocí e-mailu - při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - spolupracuje se svými spolužáky v hledání vhodných cest	Komunikace, zřízení e-mailové adresy, odesílání a příjem zpráv Internet Wikipedie	OSV: - komunikace MDV: - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- rozliší pojmy soubor, složka (adresář) - používá složky, (založení, přejmenování, smazání) - uloží soubor do určené složky	Práce se soubory Princip ukládání dat Možnosti ukládání dat na FD, USB	
- využívá tiskárny a flasdisku pro prezentaci práce - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Tiskárna Flashdisk	
- vysvětlí význam pojmu HARDWARE - pozná tyto části počítače: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, flashdisk	HARDWARE Periferie - klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skenner, reproduktory	OSV: - komunikace MDV: - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení OSV: - hodnoty, postoje, praktická etika
- vysvětlí význam pojmu SOFTWARE - chápe rozdíl mezi legálním a nelegálním SW	SOFTWARE Legální a nelegální SW Ochrana práv autora	

- komunikuje pomocí internetu nebo jiných komunikačních zařízení - uspořádává informace v logickém sledu - navrhuje a používá jednoduché cesty při vyhledávání - rozlišuje mezi web a internetem	Komunikace Internet jako celosvětová síť	OSV - komunikace
- rychleji se pohybuje po klávesnici - aktivně používá klávesové zkratky	Klávesnice	
- pracuje s různými výukovými programy - seznamuje se s digitálními encyklopediemi	Výukové programy nastavování uživatelských parametrů	
- orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky - dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit.	Práce se složkami a soubory:	

- využívá schránku pro kopírování objektů (obrázky , texty)	Práce s objekty jednoduché kopírování objektů jednoduché vkládání obrázků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Tato vzdělávací oblast je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů Přírodověda a Vlastivěda

Přírodověda

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech, jednak samostatně, jednak při práci ve skupinách
- získávat jasné a konkrétní představy o přírodninách živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování, je to dobrý předpoklad pro vytváření přesných pojmů
- konkrétní představy o přírodninách a přírodních jevech doplňovat nejen četbou textů naučných, ale i uměleckých
- učit žáky zjišťovat základní vlastnosti zkoumaných přírodnin, nacházet souvislosti mezi jevy a ději v přírodě
- nechat žáky provádět pokusy, čímž jim umožníme poznat a pochopit přírodní děje, které nelze snadno pozorovat v přírodních podmínkách
- na vycházkách zaměřovat pozornost žáků na sledování určitých jevů
- zaznamenávat výsledky pozorování a pokusů, diskutovat o nich se spolužáky, vyvozovat závěry a za učitelova vedení je upřesňovat, popřípadě zobecňovat
- uvědomovat si sebe jako člověka - živou bytost, která má své fyziologické a biologické funkce a potřeby, poznávat, co je pro člověka užitečné a naopak škodlivé z hlediska hygieny, výživy aj.
- žákům předávat základní poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují nejen zdraví jednotlivců, ale i celých skupin obyvatel
- vést žáky k tomu, aby si na základě svých zkušeností a sledování konkrétních situací postupně uvědomovali odpovědnost každého (i nedospělého) člověka, za své zdraví a bezpečnost
- upozorňovat žáky na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí

- postupně si osvojovat a upevňovat zásady slušného chování mezi lidmi, učit se vzájemné toleranci, snášenlivosti a úctě k lidem, se kterými se setkávají
- sledovat střídání ročních období, vést si záznamy ze svých pozorování, umět pozorované změny v přírodě zdůvodnit
- dovést žáky k uvědomění, že Země je jednou z planet, oběžnic Slunce, které jsou součástí vesmíru

B) Charakteristika výuky:

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje.

Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy s výukou českého jazyka, matematiky, výtvarné i hudební výchovy, praktických činností. Těchto možností velmi snadno využíváme při realizaci krátkodobých projektů. Navrhujeme-li v tomto období žákům vhodná témata pro projekty, jsou žáci schopni samostatně úkoly do projektů vymýšlet a zpracovávat. Je to jedna z příležitostí, při které mají žáci možnost dobře uplatnit své individuální schopnosti a nápady.

Významnou roli při výuce přírodovědy mají žákovské pokusy. S přírodninami, jejich vlastnostmi, se zákonitostmi přírody se žáci neseznamují jen při vyprávění nebo čtení, ale mají možnost je zkoumat více smysly a mnohé poznatky sami objevovat. Značný význam přitom má, když si žáci vedou o svých pozorováních a pokusech jednoduché záznamy, tj. nákresy, zápisy do tabulek, krátké popisy provedení, zápisy závěru, popřípadě i grafické záznamy. Důležité je, aby pokud možno všechny pokusy byly prováděny žáky buď individuálně nebo ve dvojicích. Záznamy si však provádí každý žák individuálně, po vzájemné konzultaci o možnostech provedení.

Provádění žákovských pokusů z přírodovědy a příprava pomůcek na tyto pokusy se uskutečňuje ve 4. ročníku a hlavně v 5. ročníku ve spojení s praktickými činnostmi. Týká se to zvláště kapitol Člověk a příroda, Člověk a lidské výtvoř. Tím se výuka stává smysluplnou, pro žáky zajímavou a blízkou životní realitě.

Přírodovědu ve 4. a 5. ročníku vyučujeme ve dvou tématických okruzích:

Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví

C) Obsah učiva ve 2. vzdělávacím období - přírodověda:

	Přírodověda	Ročník: 4.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata

- umí charakterizovat některá společenstva - les, louka, voda, u lidských obydlí apod. - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - umí popsat stavbu jejich těla - zná jejich způsob života - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev - seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi	Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) - životní podmínky - ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy)	ENV: - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
- ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra - ví, jak se máme v lese chovat	Místo, kde žijeme - okolní krajina - rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí domu	
- zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití - zná běžné druhy zeleniny a ovoce		
- má základní informace o postavení Země ve vesmíru - uvědomuje si podmínky života na Zemi - umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi - umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru	- Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) - Lidé a čas -orientace v čase - kalendáře, režim dne, roční období	OSV: - rozvoj schopností poznávání
- zná stavbu lidského těla - ví, co je kostra, umí pojmenovat hlavní části - ví, co je svalstvo a zná jeho význam - umí pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány - zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.)	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo (základní stavba a funkce)	OSV: - psychohygiena - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - sebepoznání a sebepojetí
- zná telef. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) - zná a řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování, správné výživy - ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo - ví, co je terorismus a anonymní oznámení	- péče o zdraví , zdravá výživa (první pomoc)	

- zná a umí pojmenovat běžně užívané elektrické spotřebiče - zná zásady manipulace s el. spotřebiči - zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem	- situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí (bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči) - péče o zdraví (první pomoc při zasažení elektrickým proudem) - bezpečné chování v sil. provozu v roli chodce i cyklisty	OSV: - mezilidské vztahy
---	--	-----------------------------

	Přírodověda	Ročník: 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná důležité nerosty a horniny - umí vysvětlit proces zvětrávání hornin - zná využití některých nerostů - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany - zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem. přitažlivost - dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování - umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. systému - umí vysvětlit pojem potravní řetězec a uveде příklad	Rozmanitost přírody - nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání) - Vesmír a Země	ENV: - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy život. prostř.

- ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. - zná pojem recyklace - zná a umí vysvětlit význam čističek odpadních vod - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad	- rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) - životní podmínky - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ENV: - vztah člověka k prostředí MDV: - práce v realizačním týmu
- zná původ člověka jako druhu - zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince)	OSV: - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena
- zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí - zná a dovede jednat podle zásad první pomoci - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství - ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti - zná svoje základní práva a povinnosti - týrání, zneužívání, šikana - umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra - zná pravidla telefonování na tyto instituce - zná význam pojmů terorismus, rasismus - je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí - škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi	- péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Lidé kolem nás - právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte) - základní problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi) - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí	OSV: - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika
- má základní poznatky o využití el. energie - zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji	osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů)	

Vlastivěda

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- dát žákům přehled o jejich regionu - kraji
- získávat postupně základní zeměpisný přehled o České republice a Evropě
- učit žáky číst a vyhledávat základní údaje v mapě České republiky a Evropy
- osvojovat si nové pojmy v souvislosti s orientací na mapě
- seznamovat žáky s významnými etapami našich národních dějin
- vyvolat u žáků zájem o minulost a o kulturní bohatství regionu i celé země
- učit žáky zařazovat hlavní události časově do staletí
- poznávat, jak se život lidí vyvíjí a mění, jakým změnám podléhají věci kolem nás
- sledovat změnu staveb a způsobu života v průběhu staletí
- osvojovat si základní dějepisné pojmy související s uspořádáním společnosti
- probouzet u žáků pěkný vztah k místu bydliště
- postupně rozvíjet vědomí sounáležitosti se svou zemí, světadílem
- upevňovat základy správného chování mezi lidmi bez ohledu na barvu pleti
- učit žáky vzájemné úctě, pomoci a snášenlivosti mezi sebou
- utvářet pracovní návyky při individuálních činnostech i práci ve skupinách
- vést žáky k propojování místních historických, zeměpisných a kulturních informací
- poznávat historii místa a kraje z dostupných zdrojů (členové rodiny, muzea, památky, knihovny)
- k poznávání charakteristiky určitého regionu i událostí využívat informační techniku

B) Charakteristika výuky:

Vyučovací předmět vlastivěda zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické. Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování nejbližšího okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky až po její začlenění do Evropy. Přímé a názorné vyučování se doplňuje čtením zeměpisných článků, žáci se učí pozorovat a číst z plánů a map. Zařazovány jsou praktická cvičení jako např.: rozlišování zeměpisných značek, práce s kompasem, měřítkem mapy apod.

Výuku vlastivědy vhodně doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek. Také vhodné zeměpisné nebo historické filmy a videoukázky výuku vlastivědy doplní a zpestří. Podle místních podmínek je dobře využívat vztahu významných historických událostí k místu, kde žáci žijí. Představu života v minulosti žákům velmi dobře přibližují místní vlastivědná muzea.

C) Obsah učiva ve 2. vzdělávacím období - vlastivěda

	Vlastivěda	Ročník: 4.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná pojem nadmořská výška - umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy - umí vyhledat Prahu na mapě ČR, umí najít Uherské Hradiště na mapě - zná název kraje a krajského města	Místo, kde žijeme - obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost	OSV: - rozvoj schopností poznávání
- umí vyhledat ČR na mapě Evropy - zná rozdíl mezi podnebím a počasím - umí charakterizovat podnebí ČR - zná pojmy povodí, úmoří	- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany	ENV: - lidské aktivity a problémy život. prostř. - vztah člověka k prostředí
- ví, že Praha je hlavní město ČR - zná a umí vyprávět pověst o založení Prahy - zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce - umí ukázat a najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko - umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství.....) - umí vyhledat na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech - umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko - umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy	- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod - naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly	VDO: - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v polit. životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- umí vysvětlit význam globu a mapy - zná význam měřítka mapy - umí najít a ukázat poledníky a rovnoběžky - zná základní geografické značky - umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří - umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR - umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou	- mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	
- zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR - zná oficiální název ČR a správně ho píše - seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR	Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné	MKV: - lidské vztahy - etnický původ - princip soc. smíru a solidarity
- zná významná místa a kulturní památky Uherského Hradiště a blízkého okolí, zná a umí vyprávět některé regionální pověsti - zná některé postavy ze Starých pověstí českých - zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin	Lidé a čas - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj	MDV: - práce v realizačním týmu

	Vlastivěda	Ročník: 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná pojmy vláda, parlament, zákon	Místo, kde žijeme - naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	VDO: - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV: - princip soc. smíru a solidarity

- umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje, - umí popsat jejich polohu v ČR - umí najít významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech - zná významné prům. podniky v jedn. oblastech - zná významné zemědělské plodiny s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí	- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	
- orientuje se na mapě - umí na mapě ukázat státy EU - umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město - dokáže stručně charakterizovat stát EU	- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	EGS: - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané
- zná pojmy a umí časově zařadit (Velká Morava, Přemyslovci, Jagelonci) - zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období: Karel IV., Jan Hus, Masaryk - umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes	Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě - proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	OSV: - rozvoj schopností poznávání
- umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes	Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, vlastnictví - soukromé, veřejné, společné - kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce	MKV: - lidské vztahy - etnický původ - princip soc. smíru a solidarity OSV: - hodnoty, postoje, praktická etika - poznávání lidí - mezilidské vztahy

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Hudební výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- zhodnotit dosavadní pěvecké dovednosti žáků (správnost intonace, udržení melodie známých písní, dodržení rytmu, správné dýchání při zpěvu)
- pěstovat dále hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudební paměť i představivost
- rozvíjet melodické i harmonické cítění žáků
 - nadále využívat k instrumentálnímu doprovodu zpěvu rytmické i melodické hudební nástroje, tuto činnost umožnit co největšímu počtu žáků ve výuce
- žáky seznamovat s lidovým dvojhlasem a jednoduché lidové písně zpívat dvojhlasně, využívat možnosti osvojení dvojhlasého zpěvu (např. kánon)
- poznávat základní hudební teorii
- rozvíjet hudebně pohybové dovednosti žáků (lidové tance, pohybové fantazie)
- do výuky pravidelně zařazovat krátké, žákům blízké a srozumitelné poslechové ukázky skladeb
- učit se rozpoznávat základní pěvecké hlasy (bas, tenor, alt, soprán)
- rozlišování nejčastěji užívaných hudebních nástrojů podle vzhledu, zvuku i způsobu hry
- získat první poznatky z české i evropské hudební kultury
- chování na koncertech, v divadle, při vlastním vystoupení

B) Charakteristika výuky hudební výchovy

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova se utváří estetické vztahy žáků k hudbě a umění, formují se mezilidské vztahy. Posiluje se aktivita a tvořivost žáků, navozuje se optimistický vztah ke skutečnosti.

Vztah žáků k hudbě je podporován návštěvami koncertů, účastí v hudebních a pěveckých soutěžích.

Hudbu je možno spojovat s poezií, výtvarným dílem nebo vlastním pohybovým projevem žáků i při tělesné výchově. Zpěv může být zařazován do výuky kteréhokoliv předmětu, může

výuku motivovat, může ji uvolňovat, zpestřovat, přinášet pocity uspokojení a dobrou náladu, může ale také žáky povzbuzovat, posilovat je ve snaze dosáhnout dobrých výsledků.

C) Obsah učiva hudební výchovy ve 2. vzdělávacím období

	Hudební výchova	Ročník: 4. - 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - umí zazpívat vybrané písně, kánon, lidový dvojhlas - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - realizuje písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - využívá notového zápisu při realizaci písně	- pěvecké dovednosti - rozšíření hlasového rozsahu - rozvoj hlavového tónu - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - dvojhlas a vícehlas, kánon - hudební hry - intonace, vokální improvizace	OSV: - sebepoznání a sebepojetí - kreativita EGS: - Evropa a svět nás zajímá MKV: - kulturní difference MDV: - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti - práce v realizačním týmu
- doprovází se hrou na tělo - provádí deklamaci říkadel - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - zachytí melodii písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření - zapíše rytmus jednoduché písně	- hudební rytmus - notová osnova, houslový klíč, délka not, stupnice C dur - záznam vokální hudby - orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	
- učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - čte a zapíše rytmické schéma jednoduchého motivu	- hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladeb na nástroje z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů - záznam instrumentální melodie	

- pozná jednoduchou písňovou formu	- rytmizace - jednoduchá písňová forma (a - b)	
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry, dohry - hraje hudební hry	- rytmizace, melodizace a stylizace - hudební improvizace - hudební doprovod - hudební hry	
- umí rozpoznat rytmus, melodii, harmonii - rozliší pohyb melodie, gradaci a kontrast - vnímá zvukomalbu, metrické, rytmické, dynamické harmonické změny v hudebním proudu	- hudební výrazové prostředky - hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - kvalita tónů - délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny, souzvuk, akord - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry	
- rozezná dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - provádí taneční hry se zpěvem - umí jednoduché lidové tance - pantomimou a pohybovou improvizací vyjadřuje hudbu a reaguje na změny v proudu znějící hudby - uchová v paměti a reprodukuje pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách	- taktování - pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - orientace v prostoru	

Výtvarná výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků, učit je vyjadřovat myšlenky, představy a pocity výtvarnými prostředky
- umožnit žákům vnímat krásu okolního světa jako součást každodenního života
- rozšiřovat soubor užívaných technik a seznamovat žáky s dalšími výtvarnými nástroji

a různými materiály

- rozšiřovat soubor užívaných technik
- rozvíjet schopnost vnímat krásu přírody, vyjadřovat své pocity a dojmy a výtvarně je zpracovávat
- rozvíjet přirozenou potřebu žáků vlastního výtvarného vyjádření
- rozvíjet individuálně tvořivé schopnosti žáků,
- pěstovat estetické cítění a vkus žáků
- sebezpoznání, sebeuvědomění
- vést žáky ke schopnosti vnímat krásu lidového umění a dostupných uměleckých děl
- vážit si kulturních hodnot a dovedností lidí
- rozvíjet schopnost žáků esteticky ovlivňovat své prostředí
- umožňovat konfrontaci osobních postojů s postoji jiných
- rozvoj tolerance k lidem a duchovním hodnotám

B) Charakteristika výuky předmětu výtvarná výchova ve 2. období základního vzdělávání:

Výtvarná výchova je podstatnou částí základního vzdělávání žáků. Jejím cílem je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění, jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat, cíl je zaměřen i na objevování talentovaných žáků. Nezaměňujeme ji se speciálním uměleckým vzděláním.

V tomto období se zaměřuje na:

1. vycvičení oka a žakovy ruky
2. rozvíjení schopnosti čistého a jistého zobrazování
3. pěstování správného vnímání krásy formy, linie, barvy i symetrie

C) Obsah učiva výtvarné výchovy ve 2. vzdělávacím období:

	Výtvarná výchova	Ročník: 4. - 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata

- žák si prohlubuje a zdokonaluje techniku malby - zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinuje různé techniky - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady - pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - žák si prohlubuje a zdokonaluje techniku kresby - ve výtvarném vyjadřování využívá výrazových vlastností linie, kompozice v ploše - dokáže dle svých schopností vystihnout kresbou tvar, strukturu materiálu - zvládá kresbu různými materiály: pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel - snaží se o obtížnější práce s linií - žák rozeznává grafické techniky - tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika, pomocí nichž zobrazuje svou fantazii i životní zkušenost - žák si prohloubí znalost v oblasti plastického vyjádření z 1. období a získá cit pro prostorové ztvárnění skutečnosti i fantazie - zdokonaluje se v modelování z papíru (kašírování), hlíny, sádry, drátu a získává základy v aranžování květin	Malba Kresba Grafické techniky Techniky plastického vyjadřování	OSV: - kreativita - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV: - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu MKV: - kulturní difference - etnický původ - multikulturalita ENV: - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
- na základě svých dosavadních zkušeností a úrovně svých výtvarných schopností si umí vybrat výtvarnou techniku, pomocí které umí danou fantazii či skutečnost výtvarně ztvárnit	Volná tvorba - výběr techniky dle vlastního rozhodnutí	
- seznamuje se s různými malířskými styly v historii a současnost (návštěvy výstav a galerií), které mohou ovlivňovat i jeho tvorbu samotnou, hledá v nich inspiraci	Malířské styly v minulosti a současnosti	
- je schopen samostatně hovořit o svém výtvaru, vyjádřit svou spokojenost či nespokojenost, vyjadřuje své pocity obrazně i slovně - účastní se i různých skupinových projektů, kde se učí přijímat role, ale i rozdělovat úkoly	Komunikace ve výtvarné výchově, zásady a pravidla spolupráce	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují ve 4. – 5. ročníku prostřednictvím tělesné výchovy (samostatný předmět), zdraví a výchova ke zdraví (není samostatný předmět)

Tělesná výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- žáky vedeme k osvojení základního tělocvičného názvosloví
 - učíme je cvičit podle jednoduchého nákresu či popisu cvičení
 - umožňujeme žákům změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími
 - seznamujeme žáky s informačními zdroji o sportovních aktivitách a sportovních akcích
 - umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
 - vedeme žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
 - žáky pozitivně motivujeme, podporujeme jejich zdravou sebedůvěru a podle potřeby jim v činnostech pomáháme
 - vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledek kolektivu
 - vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
 - umožňujeme jim organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
 - učíme je reagovat na základní povely a pokyny a také je vydávat
 - vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci
 - vedeme žáky k jednání v duchu fairplay - dodržovat pravidla, označit přestupky, respektovat opačné pohlaví, zvládat pohybové činnosti ve skupině
 - vhodným zadáváním úkolů žákům umožňujeme spolupracovat
 - podporujeme je vhodně k tomu, aby každý žák mohl zažít úspěch
 - vedeme žáky k pravidelnému pohybovému režimu
 - zvyšujeme jejich vůli po zlepšení své zdatnosti
 - propojujeme povědomí žáků o propojení pohybové činnosti a zodpovědnosti za vlastní zdraví
 - učíme je ohleduplnosti a taktu
 - umožňujeme žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
 - dle možnosti zařazujeme zimní sportování (bobování, sáňkování, lyžování, bruslení)
-
- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
 - učíme je užívat jednotlivé sportovní a tělocvičné náčiní a nářadí

B) Charakteristika výuky předmětu tělesná výchova ve 2. období základního vzdělávání:

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností

(zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu ...). Výuka probíhá ve školní tělocvičně, areálu TJ Slavoj, popřípadě na jiných místech, může být součástí jednotlivých projektů.

Zařazování: Zdokonalovací plavecké výuky - dle podmínek školy, ve 4. ročníku v rozsahu 20 hodin

C) Obsah učiva tělesné výchovy ve 2. vzdělávacím období:

	Tělesná výchova	Ročník: 4. - 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
- zná základní zdraví prospěšná cvičení - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - rozezná vhodné prostředí pro pohybovou činnost - zvládne základní kondiční cvičení - zná kompenzační a relaxační cviky - zná cviky na zdokonalení obratnosti a zdatnosti	- význam pohybu pro zdraví - příprava organismu ke sportovnímu výkonu - zdravotně zaměřené činnosti - kondiční cvičení - kompenzační a relaxační cvičení - rozvoj vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV: - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice - hodnoty, postoje, praktická etika MDV: - práce v realizačním týmu
- zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení - koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele, podle obrazu v zrcadle - upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	- příprava organismu před pohybovou činností - uklidnění organismu po zátěži - napínací a protahovací cvičení - komunikace v TV	
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a her - zvládá osvojované pohybové dovednosti - dokáže vytvářet varianty osvojených pohybových her	- organizace při TV - organizace prostoru a činností ve známém prostředí - komunikace v TV - pravidla zjednodušených osvojovaných činností - základy sportovních her	

- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - ví, jak reagovat při úrazu spolužáka, a zná základní první pomoc v podmínkách TV	- hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc	
- dokáže zhodnotit pohybovou činnost spolužáka - řídí se pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- organizace při TV - komunikace v TV - základy gymnastiky - základy atletiky - základy sportovních her	
- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - jedná v duch fair - play - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zásady jednání a chování - olympijské ideály a symboly - fair - play - základy sportovních her	
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností - rozumí daným povelům a správně na ně reaguje - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti - umí cvičit podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- komunikace v TV - základy gymnastiky - základy atletiky - základy sportovních her	
- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - zná základní pravidla her - dokáže dle svých možností a možností třídy zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže	- komunikace v TV - organizace při TV	
- umí změřit a následně posoudit a zhodnotit pohybové dovednosti - zajímá se o sportovní dění ve škole a v místě bydliště - umí získat a zpracovat potřebné informace	- měření a posuzování pohybových dovedností - zdroje informací o pohybových činnostech	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu
Pracovní výchova

Pracovní výchova

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvíjet manuální dovednosti žáků
- vytvářet správné pracovní návyky při práci s nástroji
- umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat, k čemu slouží a uvědomovat si, jak je třeba s nimi správně a bezpečně zacházet
- vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracování materiálu,
- uvažovat o vlastnostech materiálu, zkusit vybrat vhodný materiál pro daný výrobek
- učit žáky při práci uvažovat o tom, co je třeba si k práci připravit, co dělat a jak postupovat
- mít vytrvalost při dokončení práce a snažit se, aby byl výsledek práce co nejlepší
- vytvářet pozitivní vztah žáků k práci
- vést žáky k tomu, aby si všímali práce jiných lidí a snažili se poučit z toho, co vidí
- seznámit žáky se základním vybavením kuchyně, pamatovat na bezpečnost a hygienu práce při přípravě jednoduchého jídla
- naučit žáky zásadám správného stolování

B) Charakteristika výuky:

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. V rámci vyučování pracovní výchovy budou mít žáci možnost poznávat různé materiály, opracovávat je, vyrábět určené předměty a připravovat pomůcky pro individuální činnosti potřebné při výuce jiných předmětů. Při praktických činnostech bude průběžně zohledňována účelnost i prospěšnost prováděných činností a to s ohledem na aktuální potřeby žáků, podmínky školy i na jejich další vzdělávání.

Pracovní činnosti systematicky ovlivňují rozvoj motoriky a vytváření pracovních dovedností žáků. Dobrá výuka pracovním činnostem vede žáky k dobrému osvojování pracovních dovedností a návyků. Žáci v pracovním vyučování postupně získávají dobré předpoklady ke správné volbě povolání a také k pozdějšímu společenskému uplatnění. Učí se také vytrvalosti, tvořivosti, je jim dána možnost realizovat vlastní nápady.

C) Obsah učiva - 2. vzdělávací období – pracovní výchova

	Pracovní výchova	Ročník: 4.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata

- dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce	Práce s drobným materiálem - papír a karton	OSV: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV: - lidské vztahy ENV: - vztah člověka k prostředí
- seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě	- přírodniny	
- zvládne různé druhy stehu - přední, zadní	- textil	
- zná zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze		
- montuje a demontuje stavebnici dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi - práce s návodem	
- zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Příprava pokrmů -základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

	Pracovní výchova	Ročník: 5.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy	MDV: - práce v realizačním týmu
- dovede vyřezávat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce	- práce s papírem a kartonem	ENV: - lidské aktivity a problémy ŽP
- seznámí se se základy aranžování seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	- práce s přírodninami	MKV lidské vztahy
- zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - seznámí se s látáním - umí háčkovat - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	- práce s textilem	OSV: - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - mezilidské vztahy
- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicí - práce s návodem - práce s předlohou	
- zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí	Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Předmět pracovní výchova lze realizovat ve všech ročnících na školní zahradě, hřišti a pozemku školy, a to při pomocných a úklidových pracích pro potřeby školy.

V naší škole chceme ve 2. vzdělávacím období dosáhnout toho, aby:

- žáci samostatně prováděli pokusy a pozorování podle ústního pokynu, nákresu nebo návodu
- žáci postupně získali základy tvořivého myšlení
- se snažili k pokusům a pozorováním vyjadřovat, co pozorují a vyslovovat vlastní závěry
- se učili logicky uvažovat a řešit problémy
- žáci zvládali základy vzájemné komunikace
- využívali svých získaných vědomostí a zkušeností z různých oborů lidské činnosti
- uplatňovali poznatky mezipředmětově
- se žáci učili spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací
- byli žáci k sobě navzájem tolerantní a ohleduplní
- získávali pozitivní vztah ke svému fyzickému i duševnímu zdraví a pečovali o něj
- neohrožovali spolužáky a další spoluobčany neuváženými činy
- si začali uvědomovat své reálné možnosti a aby se snažili rozvíjet své nadání
- se žáci rozvíjeli jako svobodné osobnosti a učili se přijímat odpovědnost za své jednání

Pro přirozený rozvoj klíčových kompetencí je třeba stále respektovat individuální vlohy žáků a motivovat žáky tak, aby prožívali pozitivní pocity z pochopení probíraného učiva. Aby byli žáci ochotni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je potřeba podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení.

Učitel se pro žáky stává partnerem a poradcem, pomocníkem i oporou a to jak při řešení úloh, tak při pochopení nebo nepochopení probíraného učiva. Výuka ve škole může být rušnější, může se v ní uplatňovat i humor a smích. Vše je provázáno pocitem uspokojení a radosti, dobrými výsledky. Žák je podněcován k produkci myšlenek, nápadů, kladení otázek. Často se tak děje při činnostních postupech s pomůckami, na základě hovoru o pozorovaných jevech nebo na základě řešení úloh ze života. Ve výuce klademe důraz na předávání vědomostí v rámci smysluplných celků.

3. ČÁST

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili. Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látce učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Na tvořivých školách upřednostňujeme **pozitivní hodnocení** žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včasné, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes **sebehodnocení** a **samokontrolu** k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady.

Každé upozornění na klady určitých žáků, pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná **průběžná hodnocení** a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v 1. období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v těchto ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení **známkou** můžeme v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním **písemným hodnocením**.

Žáci jsou o způsobech a kriteriích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Velmi často proto také ústní nebo písemné zkoušení sami vyžadují. Prověřování vědomostí pro ně není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činností přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.
- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.
- Používáme učební materiály, ve kterých je sebehodnocení žáků zapracované.
- K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, až je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci

potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.

- Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení (viz bod 1.).

Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům,
- má diagnostikovat učební problémy.

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Při vymýšlení otázek nebo při úpravě jejich znění je vhodné, aby je překontroloval ještě jiný učitel, a to kvůli porozumění formulaci otázek žákem i kvůli posouzení jejich jednoznačnosti. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzdělávacích výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezadáváme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo výborně. Při klasifikačním způsobu hodnocení je pak mezi žáky určitý rozdíl hlavně ve známce výborně. Někteří žáci při činnostech a samostatném plnění úkolů prokazují mnoho schopností např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., některým naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva na výbornou a nemají zatím možnost se příliš v dalších schopnostech projevit. Obě skupiny žáků je třeba hodnotit známkou výborně. V takových případech je nejlepším osvědčeným způsobem **kombinovat známku výborně s pozitivním slovním hodnocením**, které krátce a jasně vyjádří projevené schopnosti nadaného žáka. Známky výborně se tím od sebe odliší.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit, respektuje ostatní.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Příklady: opakované hrubé porušení školního řádu či pravidel slušného soužití - nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – šikana (opakované slovní nebo fyzické napadání spolužáka), kyberšikana či sexuální obtěžování, opakované agresivní chování nebo ničení školního majetku, krádež, prakticky nulová pracovní morálka, opakovaná ředitelská důtka (zvyklostí jsou 2), 10 – 15 neomluvených hodin, současně ředitel školy svolává školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru absence žáka účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zástupce ŠPP

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes udělená kázeňská opatření dopouští dalších přestupků.

Příklady: výjimečné případy obzvláště hrubých porušení školního řádu či společenských pravidel a norem, 16 a více neomluvených hodin, nevhodné jednání v rámci vrstevnických vztahů – soustavné hrubé slovní nebo fyzické útoky na spolužáka či dospělého (včetně časté kyberšikany) nebo fyzické napadení se závažnými následky, agresivní chování nebo záměrné zničení školního majetku, použití nebezpečného předmětu při napadení druhého.

V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy.

Návrhy na sníženou klasifikaci jsou projednávány na pololetní a závěrečné klasifikační poradě. K udělení snížené známky z chování je možno přistoupit pouze na základě doložitelných podkladů a po prokázání realizovaných preventivních opatření, která měla vést k zamezení rizikového jednání. O výše uvedených výchovných opatřeních je vždy prokazatelným způsobem informován žák a jeho zákonný zástupce

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

5. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

8. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou výchovného a uměleckého zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci.

Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

8.1. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činnosti,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, pracovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

9. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

9.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

9.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

9.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

9.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

9.5. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

10. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

11. Komisionální a opravné zkoušky

1. Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
5. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
8. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
9. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
10. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
11. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
12. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

12. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova

nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

7. Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,

8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

13. Hodnocení nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeražení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Plán autoevaluace školy

Evaluace vnější

- šetření kontrolních orgánů a ČŠI
- kontroly zřizovatele
- možnosti zákonných zástupců žáků vyjádřit se na třídních schůzkách

- zhodnocení činnosti školy Školskou radou

Evaluace vnitřní

- spolupráce s rodiči a veřejností (dotazníky, ankety)
- výuka a práce učitelů (hospitace, vzájemné hospitace, dotazníky, osobnostní plán rozvoje učitele na školní rok, sledování individuálního přístupu, sledování plnění individuálních vzdělávacích plánů)
- vedení školy (sledování zájmu veřejnosti o nabídku školy, podpora kvalitního image školy, řešení personální situace, stanovení zodpovědností, kontrola plánu práce na školní rok)
- klima školy (dotazníky pro žáky a učitele, prevence rizikových jevů , kontrola práce TU, spolupráce pedagogických a nepedagogických zaměstnanců, SWOT analýza 1 x ročně)
- výsledky vzdělávání žáků (srovnávací testy, soutěže a olympiády, přehledy umístění žáků na střední školy)

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy - autoevaluace

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení evaluačních činností	Pozn.
Vzdělávací program	Mapování realizace školního vzdělávacího programu	pozorování, evidence pozorovaných jevů, anketa, hospitace, vnější evaluace	průběžně	
Podmínky vzdělávání	Úroveň řízení školy	porady vedení školy, pedagogické rady, spolupráce se školskou radou, vyhodnocování pozitiv a negativ	v období pedagogických rad	
	Prostorové a materiální podmínky	pozorování, požadavky učitelů a rodičů, dodržování zákonných norem	říjen, duben	
	Klima školy	ankety, spolupráce s rodiči, jednání ped.rad	v období ped. rad	
	Začleňování a podpora žáků	hospitace, podpora vzájemné komunikace učitelů, vychovatelů, spec. pedagoga, psychologa, odborných pracovišť	průběžně	
	Podpora dosahování vzdělávacích cílů	hospitace, prezentace žákovské práce	v období ped. rad	

Průběh vzdělávání (učitel)	Rozvoj strategií učení	hospitace	průběžně	
	Rozvoj osobnostních a sociálních způsobilostí	hospitace, řízený rozhovor s učiteli a žáky, dotazník žákům	průběžně	
	Rozvoj praktických návyků a dovedností	hospitace, žákovské práce	průběžně	
	Začleňování a podpora žáků	hospitace, rozhovor	průběžně	
Výsledky vzdělávání (žák)	Dosahování vzdělávacích cílů	rozhovor, hospitace, rozbor žákovských sebehodnotících a hodnotících výroků, spolupráce s odborníky	průběžně	
	Projevy strategií učení	hospitace, žákovské práce	průběžně	
	Projevy osobnostní a sociální způsobilosti	rozhovor, anketa žákům	průběžně	
	Projevy praktických návyků a dovedností	hospitace, pozorování	průběžně	
	Testování žáků – ve složce dovedností a znalostí	zadávání srovnávacích testů	dle sledovaných jevů	
Vztah rodičů ke škole		Ankety, spolupráce se Školskou radou a zřizovatelem	V období ped. rad a jednání ŠR	

Shrnující závěry z prováděné autoevaluace jsou prezentovány na pedagogických radách. Současně se stávají součástí analýzy školního roku a dalších materiálů požadovaných k vyhodnocování změn ve škole. Průběžně budeme vyvíjet další vyhodnocovací nástroje, které budou rozvíjet kvalitu žákovských výstupů a volbu vzdělávacích strategií. Škola se do budoucna chce pokusit o začlenění do projektu Ekoškola. Jeho součástí je pravidelně – jedenkrát za dva roky – si stanovit dlouhodobé cíle na další období. Plánování předchází vždy analýza, na které se staví. Pro dvouleté vyhodnocovací období budeme na základě analýzy sestavovat **Vlastní hodnocení školy**. Oba systémy vyhodnocování – cílování – plánování se překrývají a doplňují. Škola má stanovený strategický rozvoj a používá dostupné nástroje pro plánování. Plánovacím obdobím vždy předchází SWOT analýza. Pro srovnání zvládnutých kompetencí a některého obsahu učiva využíváme testů (SCIO, Kalibro) pro testování žáků třetích a pátých ročníků.

S výsledky jednotlivých evaluačních a autoevaluačních šetření se dále pracuje.

Slouží pro vyhodnocení stávajícího stavu a jeho porovnání s posledním měřením. Slouží i pro korekci dalšího rozvoje školy a vzdělávacích aktivit pedagogů, tedy i žáků. Do vyhodnocování některých šetření je zapojena psycholožka školy.

Mezi regulativní – autoevaluační mechanismy patří pravidelně vzájemné hospitace učitelů, určení mentorů začínajícím a novým učitelům, „stínování“ učitelů partnerských škol, náslechy studentů pedagogických fakult, kontrolní a hospitační činnost vedení školy a podobně.

Vývoj evaluačních nástrojů je jednou z průběžných činností pedagoga. Tento vývoj začíná u správně pojmenovaných oborových výstupů za použití například Bloomovy taxonomie, sestavováním map indikátorů a pojmenováním kvality jednotlivých výstupů oborových nebo průřezových projektů s integrujícími přesahy. Konkrétním příkladem jsou například pohovory nebo zkoušky nanečisto, sestavování portfolií jak žáka, tak třídy a podobně. Dalším z autoevaluačních nástrojů jsou různé ankety a besedy, reflexe rodičů žáků, zájem žáků o zápis do prvních tříd. Na vývoji evaluačních a autoevaluačních nástrojů budeme spolupracovat i s dalšími partnerskými školami.

I. Přílohy:

Příloha číslo 1. - Standardy pro základní vzdělávání

Standardy pro vzdělávací obor Matematika a její aplikace.

Standardy pro vzdělávací obor Český jazyk a literatura.

Standardy pro vzdělávací obor Cizí jazyk – Anglický jazyk